

ΕΠΙΓΡΑΦΑΙ ΕΞ ΑΜΦΙΑΡΕΙΟΥ

Μὲ τὴν ἀρωγὴν τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας ἠδυνήθην νὰ παραμείνω εἰς Ἀμφιάρειον καὶ μελετήσω τὰς ἀποκειμένας ἐν τῷ Μουσεῖῳ καὶ τῷ ἀρχαιολογικῷ χώρῳ ἐπιγραφάς. Ὁ ἀοίδιμος Λεονάρδος δὲν ἐπρόλαβε νὰ δημοσιεύσῃ τὸ εὑρεθὲν κατὰ τὰς τελευταίας ἀνασκαφάς του ἄφθονον ἐπιγραφικὸν ὕλικόν. Ἐκ τῶν ἐπιγραφῶν τούτων δημοσιεύω τινὰς μόνον ἐν τῇ ἀνά χειρὸς μελέτῃ, τὴν ὁποίαν θὰ ἀκολουθήσουν καὶ ἄλλαι.

Α΄ ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ

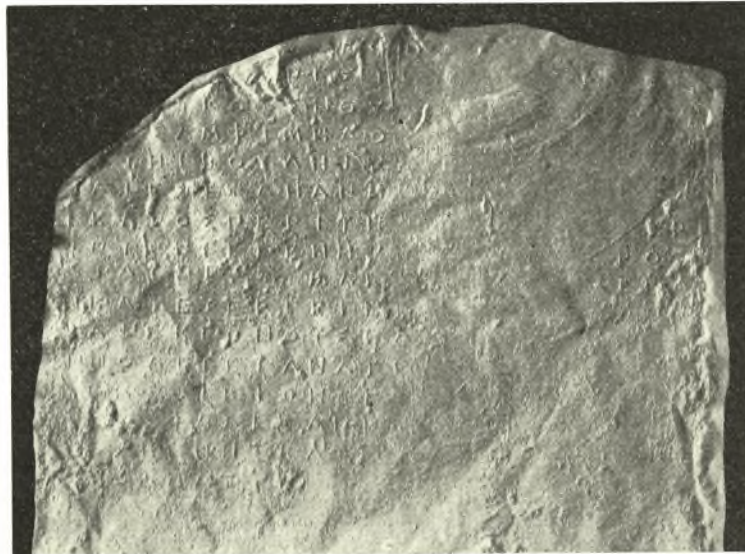
1.

Στήλη λευκοῦ μαρμάρου (εἰκ. 1) ἑλλιπῆς ἄνω καὶ κάτω¹. Εἶχε χρησιμοποιηθῆ ὡς κατώφλιον εἰς μεταγενεστέρους χρόνους, διὰ τοῦτο τὸ δεξιὸν τμήμά της ἔχει ἀποτριβῆ. Μέγιστον σφζόμενον ὕψ. 032, πλάτ. 0355, πάχ. 0075. Ἐπὶ τῆς κατενώπιον πλευρᾶς φέρει ἐπιγραφὴν, ἧς τὰ γράμματα ἔχουν χαραχθῆ κατ' ἀπόλυτον στοιχηδὸν διάταξιν. Ἐκαστος στίχος περιέχει 23 γράμματα, πλὴν τοῦ 11^{ου}, ὁ ὁποῖος ἔχει 22 μόνον, διότι εἰς τοῦτον μετὰ τὴν λέξιν ΦΙΛΙΠΠΟΥ ἀφέθη κενὸς χώρος ἑνὸς γράμματος. Τὸ κείμενον τῆς ἐπιγραφῆς ἔχει ὡς ἑξῆς:

[Θεοί. Τύχηι ἀγαθῆι. Ἐπὶ Χαροπ]
[ίδου ἱερέως τοῦ Ἀμφιαράου, π]
[ολεμάρχων Ἀ]μφι[δήμου Ἀμφι]
[μήδους, Χαι]ρεστε[άτου Εὐχάρι]
5 [δος, Ν]ικοξένου [Σιμίου Ἀμφιδ
[ημο]ς Ἀμφιμήδο[υς ἔλεξεν Ἔδο]
[ξε] τῆι βουλῆι καὶ τῆι ἐκκλησίῳ
[ί]αι· ἐπειδὴ ἀνή[ρ ἀγαθὸς καὶ δ]
[ίκαιος περὶ τῆ]μ πόλιν τῆν] Ὁρ
10 [ωπίων γεγένη]ται[αι.....] ρος
[Φίλιππου Μακ]εδών, πρόξ[ενο
[ν καὶ εὐεργέτην [εἶναι αὐτ]ό[ν]
[καὶ ἐκγόνους· καὶ [εἶναι αὐτῶ]
[ι πολιτείαν, ἀτέλ]ειαν πάντων]

¹ Αὕτη, ὡς καὶ αἱ ὑπ' ἀριθ. 2-4, εὐρίσκονται ἐν τῷ Μουσεῖῳ.

- 15 ν, γῆς, οἰκιῶν ἔγ[κτισιν, ἀσυλί]
 [αν, ἀσ]φάλειαν, κ[αὶ πολέμου κα]
 [ἰ εἰ]ρήνης καὶ [κατὰ γῆν καὶ κα]
 [τὰ] θάλατ[ταν].

Εἰκ. 1. Ὁρωπίων προξενία . . . . .ροι Φιλίππου Μακεδόνη.

Οἱ 5 πρῶτοι στίχοι τῆς ἐπιγραφῆς μας συνεπληρώθησαν κατὰ τὰς δύο ἄλλας ὁμοίας ἐξ Ἀμφιαρείου ἐπιγραφάς, ἤτοι τὰς ἐν IG VII 4256 καὶ 4257. Μὲ ταύτας εἶναι σύγχρονος, καὶ ἔχει κοινὰ τὴν αὐτὴν μορφήν γραμμάτων καὶ τὴν στοιχηδὸν διάταξίν των. Ἀκόμη καὶ ἡ ὕλη, ἐφ' ἧς τὰ τρία ταῦτα ψηφίσματα εἶναι χαραγμένα, εἶναι ἢ ἴδια, τὸ λευκὸν μάρμαρον, ἀντὶ τοῦ συνήθους ἐγχωρίου τιτανολίθου. Τέλος ἡ διατύπωσις τοῦ κειμένου εἶναι καὶ εἰς τὰ τρία ἢ ἴδια, διαφέρουσα μόνον ὡς πρὸς τὰ ὀνόματα τῶν τιμωμένων, ὡς καὶ τὸ εὐφωνικὸν ν τῆς λέξεως [ἔδο/ξε] ἐν τῷ 7^ῳ στίχῳ, ὅπερ ὑπάρχει ἐπὶ τῶν δύο ἄλλων. Καὶ ἐν προκειμένῳ ἡ στήλη θὰ ἀπέληγεν ἄνω εἰς ἀέτωμα μετ' ἀκρωτηρίων, ὡς τοῦτο συμβαίνει εἰς τὰς δύο ἄλλας.

Στίχ. 10. Εἰς τὸ ὑπάρχον κενὸν δέον νὰ συμπληρωθοῦν 6 γράμματα. Ἀπὸ τὰ συνήθη εἰς τοὺς Μακεδόνας ὀνόματα, δυνατὸν νὰ εἶχε γραφῆ ἐν τῶν: Κλέανδρος, Μελέαγρος, Μένανδρος, Ἀμφοτερός.

Τὰ ὀνόματα τῶν πολεμάρχων εἶναι κοινὰ καὶ ἐπὶ τῶν τριῶν ἐπιγραφῶν. Τὸ ὄνομα τοῦ ἱερέως τοῦ Ἀμφιαράου συμπληροῦται μετὰ βεβαιότητος, ἀφοῦ γνωρίζομεν, ὅτι ἄλλοι ἐκάστοτε πολέμαρχοι ἀντιστοιχοῦν εἰς τὸ ἔτος ἀρχῆς ἐκάστου ἱερέως τοῦ Ἀμφιαράου.

Προτείνων καὶ ἐπὶ τῶν τριῶν ψηφισμάτων εἶναι ὁ εἰς τῶν τριῶν πολεμάρχων, ὁ Ἀμφίδημος Ἀμφιμήδους. Τοῦτο, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ὅτι οὗτος ἀναγράφεται πρῶτος, σημαίνει, ὅτι κατεῖχεν ἰδιαιτέραν μεταξὺ τῶν συναδέλφων του θέσιν, ὧν πιθανῶς τότε ὁ πρόεδρος τῆς συναρχίας.

Ἡ ἀπονομή τῆς προξενίας καὶ λοιπῶν συναφῶν τιμῶν εἰς πολλοὺς Μακεδόνας κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο — διότι γνωστοὶ εἶναι ἤδη 4 — θὰ πρέπη νὰ σχετισθῇ πρὸς σημαντικὸν γεγονὸς τῆς ἱστορίας τοῦ Ὀρωποῦ κατὰ τὸ δεύτερον τοῦ 4^{ου} π.Χ. αἰῶνος ἡμῶν, εἰς τὸ ὁποῖον οὗτοι ἔλαβον ἐνεργὸν μέρος. Ἄξιον δὲ ἰδιαιτέρας παρατηρήσεως τυγχάνει, ὅτι ἐνῶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν ψηφισμάτων τῶν Ὀρωπίων εἰς τοὺς τιμωμένους παρέχεται γῆς καὶ οἰκίας ἐγκτησις, ἐπὶ τῶν ἐν λόγῳ τριῶν ψηφισμάτων τοῦ ἔτους τούτου τὸ δικαίωμα ἐγκτήσεως οἰκίας ἐπεκτείνεται ἐπὶ ὅσων βούλονται οἰκιῶν νὰ ἀποκτήσουν οἱ τιμώμενοι.

Ὡς πρὸς τὴν χρονολόγησίν της: Μετὰ τὴν παρὰ τὴν Κραννῶνα, ἐν ἔτει 322, νίκην τοῦ Ἀντιπάτρου ὁ Ὀρωπὸς ἔπαυσε νὰ τελῇ ὑπὸ τοὺς Ἀθηναίους. Τοῦτο ἐξάγεται ἐκ τοῦ ἐν ἔτει 319/18 ἐκδοθέντος διαγγέλματος τοῦ Πολυπέρχοντος, εἰς τὸ ὁποῖον ἀνεγράφεται: Ὀρωπὸν δὲ Ὀρωπίους ἔχειν καθάπερ νῦν (ΔΙΟΔ. XVIII 56,6). Ἡ πόλις παρέμεινεν ἐλευθέρη μέχρι πιθανῶς τοῦ ἔτους 313, ὅτε ὁ Πολεμαῖος ἀφαιρέσας αὐτὴν ἀπὸ τὸν Κάσσανδρον, ὅστις τὴν εἶχε καταλάβει ἐν τῷ μεταξύ, παρέδωκεν αὐτὴν εἰς τοὺς Βοιωτοὺς. ΔΙΟΔ. XIX 78,3: ἐκπολιορκήσας Ὀρωπὸν παρέδωκε τοῖς Βοιωτοῖς. Ἄλλὰ καὶ ἡ κατάστασις αὕτη πραγμάτων παρέμεινε πιθανῶς μέχρι τοῦ ἔτους 304(;), κατὰ τὸ ὁποῖον Δημήτριος ὁ Πολιορκητὴς παρέδωκε τὸν Ὀρωπὸν εἰς τοὺς Ἀθηναίους. Ὑπὸ τούτους θὰ παρέμεινε μέχρι τοῦ ἔτους 288, ὅτε αἱ Ἀθῆναι ἀπέστησαν τοῦ Δημητρίου. (Ἀρχ. Δελτ. 1923 σ. 86: BELOCH, Gr. Gesch. IV 2² σ. 600).

Εἰς τὴν χρονικὴν αὐτὴν περίοδον, καὶ πιθανῶς μεταξύ 322-313, θὰ πρέπη νὰ ἐξεδόθησαν τὰ τρία τιμητικὰ ψηφίσματα. Οἱ Ὀρωπιοὶ ἀποτίοντες προφανῶς φόρον εὐγνωμοσύνης εἰς τοὺς βοηθήσαντας αὐτοὺς νὰ ἀνακτήσουν τὴν αὐτονομίαν τῶν ἐτίμησαν κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον ἐξέχοντας Μακεδόνας. Ἐκ τῶν ἐκδοθέντων πρὸς τοῦτο ψηφισμάτων τρία περιῆλθον εἰς ἡμᾶς. Ἡ μνεία τοῦ θεσμοῦ τῶν πολεμάρχων θὰ ἦτο λόγος συνηγορῶν διὰ τὴν χρονικὴν περίοδον μεταξύ 313-304(;), ἐὰν δεχθῶμεν, ὅτι ἡ συναρχία αὕτη ὑφίστατο ἐν Ὀρωπῷ μόνον (ιδὲ DITTENBERGER εἰς τὰς σημειώσεις τῆς ἐν IG VII 4256 ἐπιγραφῆς), ἐφ' ὅσον ἡ πόλις μετεῖχε τοῦ κοινοῦ τῶν Βοιωτῶν.

2.

Στήλη λευκοῦ μαρμάρου μετὰ ἀετώματος. Ταύτης ἐλλείπει τὸ ἄνω ἀριστερὸν καὶ τὸ κάτω μέρος. Ἡ ἄνω δεξιὰ γωνία ἀποσπαθεῖσα ἔχει συγκολληθῆ (εἰκ. 2). Σφζόμ. ὑψ. 035, πλάτ. 028, πάχ. 0065. Ἐπὶ τῆς κατενώπιον πλευρᾶς φέρει τὴν ἐπιγραφὴν:

[Δη]μήτριος Σωφίλου εἶπεν· ἐπ
[εἰ]δὴ Φυλόνικος εὐνοῦς ὦν διατε
λεῖ τῆι πόλει Ὀρωπίων καὶ ἰδίαι κ[α]
ἰ κοινῆι τοῖς ἀεὶ δεομένοις τῶν π[ο]
5 λιτῶν χρείας παρέχεται καὶ λέ

- γων και πράττων τὰ συμφέροντα
 δεδόχθαι τῷ δήμῳ Φυλόνικον
 Ἀνδροπείδους Ἀθηναῖον πρόξε
 νον εἶναι τῆς πόλεως Ὠρωπίω
 10 ν και αὐτὸν ^{ca.3} και ἐγγόνους· κ
 αὶ εἶναι αὐτοῖς γῆς και οἰκίας ἔγ
 κτησιν και ἰσοτέλειαν και ἀσ
 [φ]άλειαν και ἀσουλία]ν και πολέ
 [μου και εἰσ]θήνης και κατ]ὰ γῆν
 15 [και κατὰ θάλατταν και] τὰ ἄλ
 [λα καθάπερ και τοῖς ἄλλ]οις
 [προξένοις και εὐεργέταις].

Εἰκ. 2. Ὠρωπίων προξενία Φυλονίκου Ἀνδροπείδους Ἀθηναίου.

Στίχ. 10. Εἰς τὸν στίχον τοῦτον, κατὰ τὸ μέσον, ὁ χαρακτὴς ἔγραψε, κατὰ λάθος προφανῶς, τρία γράμματα, τὰ ὁποῖα κατόπιν ἀπέξεσε.

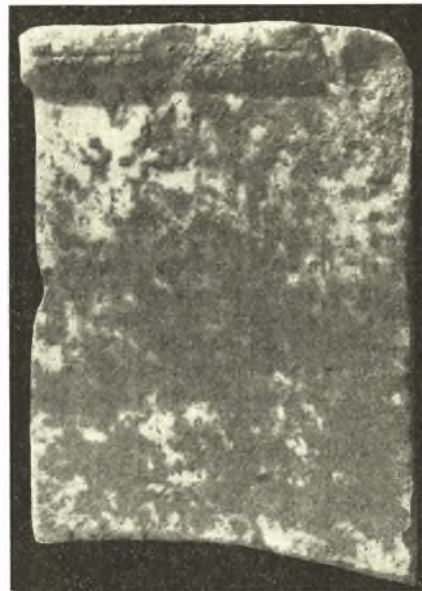
Ὁ [Δη]μήτριος Σωφίλου τυγχάνει γνωστός, ὡς προτείνων, και ἐξ ἄλλων ψηφισμάτων τῶν Ὠρωπίων, IG VII 319-321, χρονολογουμένων ἀπὸ τῶν ἐτῶν μετὰ τὸ 214 π.Χ. Τοῦτου τὸ γενεαλογικὸν δένδρον ἰδὲ παρὰ ΛΕΟΝΑΡΔΩ ἐν Ἀρχ. Ἐφημ. 1917 σ. 236.

Ὁ Φυλόνικος Ἀνδροπείδους Ἀθηναῖος εἶναι ἄγνωστος ἄλλοθεν. Τὸ ὄνομα Φυλόνικος εὑρεῖται ἐπίσης διὰ πρώτην, καθ' ὅσον γνωρίζω, φοράν, και θὰ ἐσχηματίσθῃ κατὰ τὰ: Φυλόκριτος, Φυλόμαχος, Φυλότιμος. Ἴδὲ ΒΕΣΗΤΕΛ, HP σ. 459.

3.

Ἡ κατωτέρω ἐπιγραφὴ εὐρέθη εἰς τὰ ἀρχαῖα κτίσματα ἐπὶ τῆς δεξιᾶς ὄχθης τοῦ χειμάρρου καὶ ἀνηγγέλθη ὑπὸ τοῦ ΛΕΟΝΑΡΔΟΥ διὰ τῶν Πρακτικῶν τῆς Ἀρχ. Ἐταιρείας τοῦ ἔτους 1906 σ. 85 (=REG XXI, 1908, σ. 173). Εἶναι ἐπὶ στήλης ἐκ λευκοῦ μαρμάρου, ἧς ἐλλείπει τὸ κάτω μέρος καὶ ἡ ἄνω δεξιὰ γωνία (εἰκ. 3). Σφζόμ. ὕψ. 031, πλάτ. ἄνω 021 κάτω 022, πάχ. 004. Ἡ ἐπιγραφὴ, ἀρχομένη 006 ἀπὸ τοῦ γείσου, ὅπερ ἐπιστέφει τὸ ἄνω μέρος τῆς στήλης, ἔχει ὡς ἑξῆς:

- Ἀντίβιος Βιότιου εἶπε
 ν. Ἐπειδὴ Πολύρατος ὁ ὕ
 ποκριτῆς διατελεῖ εἶν
 [ο]υς καὶ χρήσιμος ὦν τεῖ
 5 πόλει δεδόχθαι τῶι δήμ
 ωι Πολύρατον Εὐδόξο
 υ Κρηναῖον πρόξενον ε
 ἶναι καὶ εὐεργέτην τῆς
 πόλεως Ὀρωπίων καὶ αὐτ
 10 ὄν καὶ ἐγγόνους· καὶ εἶν
 αι αὐτοῖς γῆς καὶ οἰκία
 ς ἔγκτησιν καὶ [ἰ]σοτέλε
 ιαν καὶ ἀσφάλειαν καὶ ἀ
 συλίαν καὶ πολέμου καὶ
 15 [εἰρήνης καὶ κατὰ] γῆν κα
 [ἰ κατὰ θάλατταν καὶ τᾶλ]
 [λα πάντα καθάπερ τοῖς ἄ]
 [λλοῖς προξένοις καὶ εὖ]
 [εργέταις].

Εἰκ. 3. Ὀρωπίων προξενία
 Πολυράται Εὐδόξου Κρηναῖου.

Ἡ ἐπιγραφὴ εἶναι γεγραμμένη στοιχηδόν. Ἐκαστος στίχος περιέχει 19 γράμματα, πλὴν τοῦ 6ου, εἰς τὸν ὅποιον μετὰ τὸ δεύτερον ἐν ἀρχῇ γράμμα ἔχει ἀφεθῆ κενὸς χῶρος ἑνὸς γράμματος.

Ὁ Ἀντίβιος Βιότιου εἶναι γνωστὸς καὶ ἐκ τῆς ἐπομένης ὑπ' ἀριθ. 4 ἐπιγραφῆς, εἰς τὴν ὁποίαν εἶναι ὁμοίως ὁ προτείνων. Οὗτος ἀπαντᾷ καὶ ἐπὶ ἄλλης ἀκόμη ἐπιγραφῆς, ὡς προτείνων ἐπίσης, ἧς μνεῖα ἐγένετο ὑπὸ ΛΕΟΝΑΡΔΟΥ ἐν Πρακτικοῖς τοῦ ἔτους 1906 σ. 83. 85. Εἰς τὴν ἰδίαν οἰκογένειαν ἀνήκουσι πιθανῶς οἱ Βιόττος Εὐβίου (Ἀρχ. Ἐφημ. 1925/26 σ. 14 ἀριθ. 130) καὶ Αἰσχρώνδης Βιότιου (IG VII 377), γνωστοὶ ἐξ ἐπιγραφῶν τοῦ Ἀμφιαρείου.

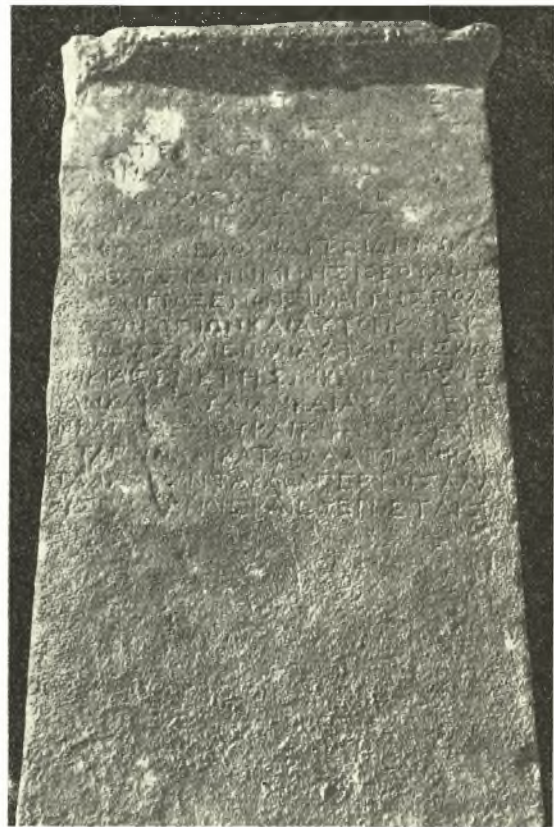
Ὁ ὑποκριτῆς Πολύρατος Εὐδόξου Κρηναῖος εἶναι γνωστὸς καὶ ἄλλοθεν. Ἐπὶ δελφικῆς δηλαδὴ ἐπιγραφῆς, ἐφ' ἧς ἀναγράφονται τὰ ὀνόματα τῶν ἀγωνισαμένων εἰς τὰ Σωτήρια, ἀναφέρεται μετὰ τῶν κωμωιδῶν ὁ Πολυ[ά]ρατος

Εὐδόξ[ο]ν Κυρηναῖος¹. Ἐπειδὴ ἡ ἐπιγραφή ἐκείνη χρονολογεῖται ἀπὸ τοῦ ἔτους 257/56 (;) (= DAUX, Chronologie Delphique G 21), ἔχομεν μίαν κατὰ προσέγγισιν χρονολόγησιν διὰ τὴν ἐνταῦθα πραγματευομένην ἐπιγραφὴν.

4.

Στήλη λευκοῦ μαρμάρου μετὰ προέχοντος γείσου εἰς τὸ ἄνω μέρος. Εἶναι ἀκεραία, πλήν κατὰ τὴν ἄνω ἀριστερὰν γωνίαν (εἰκ. 4). Ὑψ. 071, πλάτ. ἄνω 031, κάτω 035, πάχ. 006. Εὐρέθη ἐν ἔτει 1920 καὶ ἀναφέρεται ὑπὸ τοῦ ΛΕΟΝΑΡΔΟΥ ἐν Ἀρχ. Ἐφημ. 1919 σ. 102. Ἐπὶ τῆς κατενώπιον πλευρᾶς φέρει τὴν ἐπιγραφὴν:

Ἀντίβιος Βιόττου εἶπεν. Ἐπ
[ε]ἰδὴ Ἀριστείδης εὖνους ὧ
ν διατελεῖ τεῖ πόλει τῶν Ὀρω
πίων καὶ ἰδίαι ἐκάστωι τῶν π
5 [ο]λιτῶν χρείας παρέχεται
λέγων καὶ πράττων τὰ συμφ-
έροντα· δεδόχθαι τῶι δήμωι
Ἀριστείδην Μνησιθέου Ἀθη
ναῖον πρόξενον εἶναι τῆς πόλ
10 εως Ὀρωπίων καὶ αὐτὸν καὶ ἐγ
γόνους· καὶ εἶναι αὐτῶι γῆς κα
ὶ οἰκίας ἔνκτησιν καὶ ἰσοτέλε
ϊαν καὶ ἀσυλίαν καὶ ἀσφάλεια
ν καὶ πολέμον καὶ εἰρήνην καὶ κ
15 ατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν καὶ
τᾶλλα πάντα καθάπερ τοῖς ἄλλ
οις προξένοις καὶ εὐεργέταις.

Εἰκ. 4. Ὀρωπίων προξενία Ἀριστείδηι
Μνησιθέου Ἀθηναίου.

Περὶ τοῦ Ἀντιβίου Βιόττου ἰδὲ ὅσα λέγονται εἰς τὴν προηγουμένην ὑπ' ἀριθ. 3 ἐπιγραφὴν.

Ὁ Ἀριστείδης Μνησιθέου Ἀθηναῖος εἶναι ἄγνωστος ἄλλοθεν· ἐξάγεται ἐν τούτοις ἐκ τῆς προηγουμένης ἐπιγραφῆς, ὅτι οὗτος ἔζησε κατὰ τὸ πρῶτον-δεύτερον τοῦ 3^{ου} π.Χ. αἰῶνος τέταρτον.

¹ SYLL.³ 424 στίχ. 67. Ἴδὲ ο'CONNOR, Chapters in the History of Actors and Acting in Ancient Greece σ. 126 N° 403.

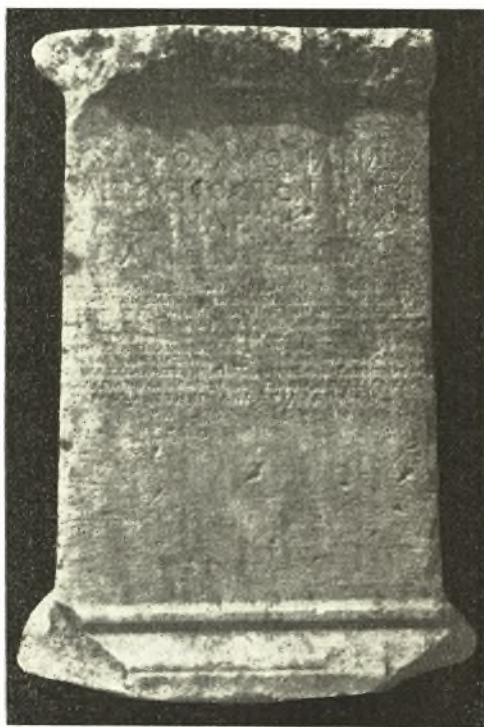
5-8.

Ἐψηλὸν βάθρον ἐξ ἐγγωρίου φαιοῦ τιτανολίθου. Φέρει διπλοῦν γείσον ἄνω καὶ κάτω πέριξ. Ἡ ὀπισθία πλευρὰ ἔχει κατὰ τὴν δεξιάν της γωνίαν λαξευθῆ, ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω καὶ οὕτω σχηματίζεται τρόπον τινὰ πέμπτη πλευρὰ, πλάτους ἄνω 011 κάτω 016. Ἐπὶ τῆς ὀριζοντίας, καὶ ἀκριβῶς ἄνωθεν τῆς προϋθιθείσης στενῆς πλευρᾶς, φέρει τόρμον δι' ἔγχυσιν μολύβδου καὶ συγκράτησιν ὑπερκειμένης πλακός. Ἐψη. 076, πλάτ. 056, πάχ. 042. Ἐπὶ τῆς κατενώπιον πλευρᾶς φέρει τὰς ὑπ' ἀριθ. 5 καὶ 6 ἐπιγραφάς (εἰκ. 5), ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς τὰς ὑπ' ἀριθ. 7 καὶ 8 (εἰκ. 6). Ἰσταται Ν.Α. τοῦ βάθρου τοῦ Σύλλα καὶ εὐρέθη παρὰ τὴν Κρήνην (Πρακτικὰ 1904 σ. 27).

5.

Ἐψαγόρα τὸν ἄνδρα
καὶ Εὐκκριτος τὸν πάππον
Δάσωνα Εὐκκριτοῦ
Ἀμφιαράωι.

Ἐρρόδωρος Σθεννιδος Ἀθηναῖος
ἐποίησε.

Εἰκ. 5. Τὸ βάθρον τοῦ Λάσωνος.

6.

Σώστρατος Ἀρίστιωνος εἶπεν. Ἐπειδὴ Διονύσιος
εὐνους ὧν διατελεῖ τῇ πόλει Ὀρωπίων καὶ ἰδία τῶν πο
λιτῶν ἐκάστωι παρέχεται χρείας ἐμ παντὶ καιρῶι· δεδό
χθαι τῇ βουλῇ καὶ τῶι δήμωι Διονύσιον Νικάνδρου Ἀθη
5 ναῖον πρόξενον εἶναι τῆς πόλεως Ὀρωπίων αὐτὸν καὶ ἐκ

γόνους· καὶ εἶναι αὐτ[ῶι] γῆς καὶ οἰκίας ἔνκτησιν καὶ ἰσοτέλειαν καὶ ἀσυλίαν καὶ ἀσφάλειαν καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν καὶ [πολέμου καὶ εἰρή]νη[ς] καὶ τὰ ἄλλα πάντα καθάπερ [τοῖς ἄλλοις] προξένοις καὶ
 10 εὐεργέταις τῆς πόλεως γέγραπται.

7.

Ἄριστομένης Μειλίχου εἶπεν·
 δεδόχθαι τεῖ βουλευῖ καὶ τῶι δήμῳ
 Ἀπολλόθεμιν Πρασίδα Βυζάντιον
 πρόξενον εἶναι τῆς πόλεως Ὀρωπίων
 5 καὶ αὐτὸν καὶ ἐγγόνους· καὶ εἶναι αὐτῶι
 γῆς καὶ οἰκίας ἔνκτησιν καὶ ἰσοτέλειαν
 καὶ ἀσυλίαν καὶ ἀσφάλειαν καὶ κατὰ γῆν
 καὶ κατὰ θάλατταν καὶ πόλεμον καὶ εἰρήνης
 καὶ τὰ ἄλλα πάντα καθάπερ τοῖς
 10 ἄλλοις προξένοις καὶ εὐεργέταις.

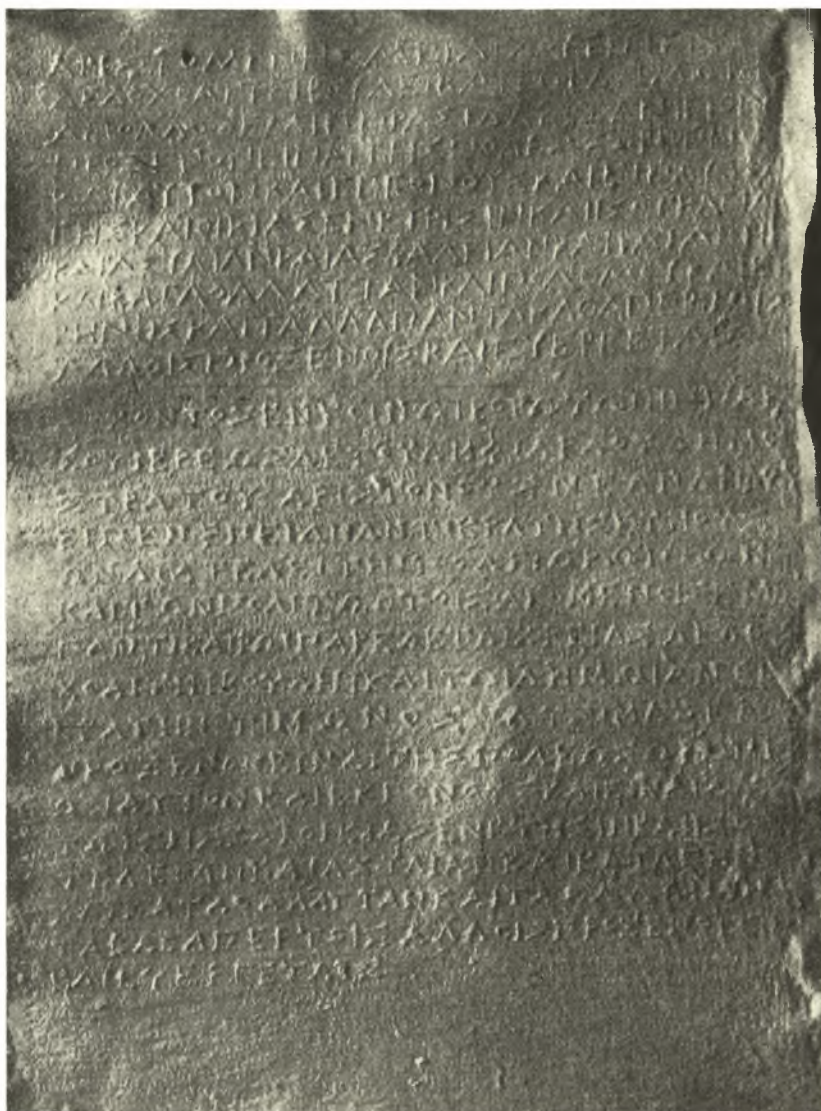
8.

Ἄρχοντας ἐν κοινῶι Βοιωτῶν Ἰππάρχου,
 ἱερέως δὲ τοῦ Ἀμφιαράου Δημοστράτου,
 Ἄριστόνους Μενάνδρου εἶπεν. Ἐπειδὴ Ἀντικράτης εὖνους
 5 ὢν διατελεῖ τῆι πόλει Ὀρωπίων καὶ τῶν
 πολιτῶν τοῖς δεομένοις ἐμπαντὶ καιρῶι
 παρέχεται χρείας· δεδόχθαι τῆι βουλήι
 καὶ τῶι δήμῳ Ἀντικράτην Τίμωνος
 Λυσιμαχέα
 10 πρόξενον εἶναι τῆς πόλεως Ὀρωπίων
 αὐτὸν καὶ ἐγγόνους· καὶ εἶναι αὐτῶι
 γῆς καὶ οἰκίας ἔνκτησιν καὶ ἰσοτέλειαν
 καὶ ἀσυλίαν καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ
 θάλατταν καὶ τὰ ἄλλα π[ά]ντα καθάπερ
 15 τοῖς ἄλλοις προξένοις καὶ εὐεργέταις.

Τὸ βᾶθρον ἔφερε τὸν ἀνδριάντα τοῦ Δάσωνος υἱοῦ τοῦ Εὐκρίτου, συζύγου τῆς Ὑψαγόρας καὶ πάππου τοῦ νεωτέρου Εὐκρίτου, ἦτο δὲ ἀνάθημα τῆς συζύγου καὶ τοῦ ἐγγονοῦ εἰς τὸν Ἀμφιάρων.

Τοῦτον κατεσκεύασεν ὁ Ἀθηναῖος Ἡρόδωρος, υἱὸς τοῦ Σθέννιδος¹, γνωστὸς καὶ ἐξ ἄλλης ὑπογραφῆς του ἐν Ἀμφιαρείῳ (IG VII 315). Οὗτος εἰργάσθη ἐκεῖ, ὡς ὁ πατὴρ του, ὁ ὁποῖος εἶχε κατασκευάσει κατ' ἐντολὴν τοῦ βασιλέως τῆς Θρά-

Εἰκ. 6. Ὁρωπίων προξενία Ἀπολλοθέμιδι Πρασίδα Βυζαντίῳ καὶ Ἀντικράτει Τίμωνος Λυσιμαχεῖ.

κης Λυσιμάχου τὸν ἀνδριάντα τῆς Ἀδείας, συζύγου τοῦ ἀδελφοῦ του Αὐτοδίκου (IG VII 279) κατὰ τὴν χρονικὴν περίοδον μεταξὺ 287-281 π.Χ. Ἐπειδὴ ὁ ἀνδριὰς οὗτος εἶναι τὸ τελευταῖον γνωστὸν ἔργον τοῦ Σθέννιδος (BIEBER ἐν THIEBER BECKER, Lexik. XXXII σ. 35), εἶναι δυνατὸν νὰ εἶχεν ἐργασθῆ ὁ Ἡρόδωρος ἐν Ἀμφιαρείῳ καὶ ζῶντος ἔτι τοῦ πατρὸς του διὰ τὸν ἀνδριάντα τοῦ Εὐκρίτου,

¹ KIRCHNER, PA 6528. Κατὰ τὸν PFUHL, RE III A ἐν Λίνδῳ, δημοσιευθείσης ἐν Bull. Acad. Danem. 2480, εἰς τοῦτον ἀνήκει καὶ ἡ ὑπογραφή ἐπὶ βάσσεως 1906/07, 25.

τοῦ ὁποίου ἡ ἐπιγραφή τῆς ἀναθέσεως, ἂν κρίνωμεν ἀπὸ τὰς μορφὰς τῶν γραμμάτων, χρονολογεῖται ἀσφαλῶς ἀπὸ τοῦ πρώτου τοῦ 3^{ου} π.Χ. αἰῶνος ἡμίσεος.

Τὸ ὄνομα Δάσων ἐπιχωριάζει ἐν Βοιωτία (IG VII 538. 2812. 2816. 2822. 2824. 2830) καὶ προφανῶς θὰ ἦτο οὗτος Ὡρώπιος, ἀφοῦ δὲν ἔχει ἀναγραφῆ ἐθνικόν.

Βραδύτερον ἐχαράχθη μεταξὺ τῆς ἐπιγραφῆς τῆς ἀναθέσεως καὶ τῆς ὑπογραφῆς τοῦ καλλιτέχνου τὸ ὑπ' ἀριθ. 6 ψήφισμα τῶν Ὡρωπίων, δι' οὗ τιμᾶται ὁ Ἀθηναῖος Διονύσιος υἱὸς τοῦ Νικάνδρου. Οὗτος δύναται νὰ εἶναι ἐκ τῆς ἰδίας οἰκογενείας μὲ τὸν Διονύσιον Ν[ικ]άν[δρου] Φλυέα τῆς ἐν IG II² 2468 στίχ. 10 ἐπιγραφῆς. Ὁ προτείνων Σώστρατος Ἀρίστωνος δὲν εἶναι γνωστὸς ἄλλοθεν.

Τὸ ψήφισμα τοῦτο θὰ ἐχαράχθη κατὰ τὸ τελευταῖον τοῦ 3^{ου} π.Χ. αἰῶνος τέταρτον. Πρὸς τοῦτο συνηγορεῖ τὸ σχῆμα τῶν γραμμάτων. Εἰδικώτερον θὰ ἠδυνάμεθα νὰ εἴπωμεν κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη του, διότι εἰς τὸ ἀριστερὸν τοῦ βάρθρου ἔχουν ἐπιγραφῆ τὰ ὑπ' ἀριθ. 7 καὶ 8 ψηφίσματα, ὧν τὸ δεύτερον χρονολογεῖται ἀπὸ τῆς χρονικῆς περιόδου πρὸ τοῦ 205, γνωρίζομεν δέ, ὅτι μόνον ἀφοῦ εἶχεν ἐπιγραφῆ ἢ προσθία ὄψις τοῦ λίθου, ἐπεγράφετο ἡ ἀριστερὰ πλευρὰ του.

Ὁ προτείνων ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 7 ψηφίσματι Ἀριστομένης Μειλίχου εἶναι γνωστὸς καὶ ἀπὸ τὰς ἐπιγραφὰς ἐν SYLL.³ 519 καὶ Ἀρχ. Ἐφημ. 1892 σ. 49 ἀρ. 79, εἰς τὴν δευτέραν τῶν ὁποίων ποιεῖται πρότασιν ὑπὲρ Αὐτοκλέους Αἰνησιδήμου Χαλκιδέως¹. Περὶ τοῦ γενεαλογικοῦ δένδρου τῆς οἰκογενείας εἰς ἣν ἀνήκεν ἰδὲ ΛΕΟΝΑΡΔΟΝ ἐν Ἀρχ. Ἐφημ. 1925/26 σ. 19.

Τὸ ὄνομα Πρασίδης ἀπαντᾷ καὶ ἐπὶ ἐπιγραφῆς τῆς ἐναντι τοῦ Ὡρωποῦ Ἐρετρίας, IG XII Suppl. 556 στίχ. 23. Περὶ τῶν παραλλήλων αὐτοῦ τύπων ἰδὲ ΠΑΠΑΔΑΚΙΝ ἐν Ἀρχ. Δελτ. 1915 σ. 158.

Ὁ ἄρχων τοῦ κοινοῦ τῶν Βοιωτῶν Ἰππαρχος, τοῦ ἐπομένου ὑπ' ἀριθ. 8 ψηφίσματος, ἀπαντᾷ καὶ ἐπὶ τῶν ψηφισμάτων ἐν IG VII 261. 295 (ἐν οἷς ἐκ παραλλήλου ἀναγράφεται καὶ ὁ ἄρχων τῶν Ὡρωπίων Ἐρμόδωρος), 2814 καὶ Ἀρχ. Δελτ. 1923 σ. 205. Χρονολογεῖται κατὰ τὴν BARRATT, JHS LII, 1932, σ. 114, ἀπὸ τῆς χρονικῆς περιόδου μεταξὺ 212-205, τὸν FEYEL, Polybe σ. 73 ἀπὸ τῶν ἐτῶν μεταξὺ 230 (;)-207.

Ὁ ἱερεὺς τοῦ Ἀμφιαράου Δημόστρατος ἀπαντᾷ καὶ ἐν IG VII 261. 295.

Ὁ προτείνων Ἀριστόνους Μενάνδρου δὲν εἶναι γνωστὸς ἄλλοθεν.

9.

Στήλη λευκοῦ μαρμάρου μετ' ἀετώματος, ἀκεραία. Εὐρέθη πρὸ τοῦ ναοῦ (Πρακτ. 1927 σ. 31). Ὑψος ἀπὸ τοῦ μέσου τοῦ τριγώνου 065, πλάτος ἄνω 031,

¹ Τὸ τελευταῖον τοῦτο ψήφισμα χρονολογεῖται ἀφ' ἱερέως τοῦ Ἀμφιαράου Σπινθάρου, ὁ ὁποῖος κατὰ τὴν BARRATT, JHS LII, 1932, σ. 108 σημ. 216 ἤσκησε τὸ λειτουργημά του κατὰ τὴν χρονικὴν περίοδον μετὰ τὸ ἔτος 202 π.Χ., κατὰ τὸν FEYEL, Polybe σ. 49, μεταξὺ τῶν ἐτῶν 219-200 περίπου. Ὑπάρχει ἐν τούτοις μία ἐπιγραφικὴ μαρτυρία, ἡ ὁποία ἀπαγορεύει, νομίζω, νὰ κατέλθωμεν εἰς τὰ τελευταῖα τοῦ 3^{ου} π.Χ. αἰῶνος ἔτη. Ὁ Αὐτοκλῆς Αἰνησιδήμου δηλαδὴ «φίλος ὦν

τοῦ βασιλέως Δημητρίου» ἐτιμήθη παρὰ τῶν Δηλίων διὰ προξενίας κλπ. κατὰ τὴν χρονικὴν περίοδον μεταξὺ 239-229 π.Χ. (IG XI 4, 679. 680). Ἀλλὰ κατὰ τὴν ἰδίαν περίπτωσιν ἐποχὴν ἐτιμήθη καὶ ὁ υἱὸς του Αὐτοκλῆς Αὐτοκλέους (IG XI 4, 681.682. 1194. - BCH XXXIV, 1910, σ. 374). Ὁ υἱὸς θὰ ἦτο κατὰ ταῦτα ἀρκετὰ ὄρμος ἤδη κατὰ τὸν ὡς ἄνω χρόνον καὶ συνεπῶς θὰ εἶναι δύσκολον νὰ φαντασθῶμεν, ὅτι κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τοῦ αἰῶνος ἐπέζη ἀκόμη ὁ πατήρ.

κάτω 034, πάχος 007. Ἐπὶ τῆς κατενώπιον πλευρᾶς φέρει τὴν ἐπιγραφὴν:

Ἐρ[άτ(;)ων εἶπεν. Ἐπειδὴ Ἀγνόδημος
 Θαρρηλίου Ἀθηναῖος διατελεῖ εὐνοῦ[ς]
 καὶ χρήσιμος τῇ πόλει· δεδόχθαι τῷ δήμ[ωι]
 εἶναι αὐτὸν προξενον καὶ εὐεργέτην τῆ[ς πό]
 5 λεως Ὠρωπίων καὶ αὐτὸν καὶ ἐκγόνους· καὶ δ[εδό]
 σθαι αὐτοῖς γῆς καὶ οἰκίας ἐνκτησιν καὶ ἀ[σ]
 φάλειαν καὶ ἀσυλίαν καὶ πολέμον καὶ
 εἰρήνης καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλα[τ]
 ταν καὶ ἰσοτέλειαν καὶ τᾶλλα πάντα κ[α]
 10 θάπερ τοῖς ἄλλοις προξένοις καὶ εὐερ
 γέταις· ἀναγράφαι δὲ τὸ ψήφισμα τοὺς πο
 λεμάρχους ἐν στήλῃ λιθίνῃ καὶ στήσαι
 ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ Ἀμφιαρέου, ὅπου ἂν δοκῇ[ι]
 ἐν καλλίστῳ εἶναι.

Ἡ ἐπιγραφὴ, ἂν κρίνωμεν ἀπὸ τὸ σχῆμα τῶν γραμμάτων ἐν ἀντιπαραβολῇ πρὸς ἄλλα ἐπὶ λίθων γραπτὰ κείμενα ἐξ Ἀμφιαρείου, χρονολογεῖται ἀπὸ τῶν μέσων τοῦ 3^{ου} π.Χ. αἰῶνος.

Τὸ ὄνομα τοῦ προτείνοντος εἶναι δύσκολον νὰ συμπληρωθῇ μετὰ βεβαιότητος, διότι μόνον τὸ πρῶτον καὶ τὰ δύοτελευταῖα γράμματα ἀναγιγνώσκονται ἀσφαλῶς.

Τὸ Θαρρηλίος δὲν ἀπαντᾷ, καθ' ὅσον γνωρίζω, ἐπὶ τῶν ἀττικῶν ἐπιγραφῶν. Εὐρίσκομεν ὅμως ἐπὶ ἐπιγραφῆς ἐκ Μεγάρων Ἀρίστανδρος Θαρρηλίου Ἀλικαρνασσεύς (IG VII 14 στίχ. 7) καὶ Ταρρηλίος Ὠρώπιος ἐν IG VII 3498 στίχ. 32. 46. Περὶ τοῦ ὀνόματος καὶ τοῦ σχηματισμοῦ τοῦ ἰδὲ ΒΕCΗΤΕΙ, ΗΡ σ. 526. Περὶ τῶν πολεμάρχων ἐν Ὠρωπῶ πρβλ. IG VII 298 στίχ. 21, 351 (= Ἀρχ. Ἐφημ. 1892 σ. 43) στίχ. 14, 4256, 4257, 4263 στίχ. 27, ἀνωτέρω σ. 167.

10 - 11.

Στήλη λευκοῦ μαρμάρου μέτ' αἰτώματος καὶ ἀκρωτηρίων, ἀκεραία. Ὑψ. 1 μ., πλάτ. ἄνω 032, κάτω 036, πάχ. 012. Θὰ εὐρέθη ὑπὸ τοῦ ἀνασκαφέως προφανῶς εἰς μέρος ἔνθα ὑπῆρχεν ὕδωρ, τὸ ὅποιον ἔχει ἀφήσει ἐπὶ ταύτης παχὺ στρῶμα ἀπὸ «πουρί». Τοῦτο, ὡς καὶ τὸ ὅτι τὰ γράμματα ἔχουν χαραχθῆ ἀβαθῶς, δυσκολεύουν πολὺ εἰς τὴν ἀνάγνωσίν των. Ἐπὶ τῆς προσθίας πλευρᾶς φέρει δύο ἐπιγραφάς, ὧν τὸ κείμενον ἔχει οὕτω:

10.

Ἐπὶ ἱερέως Ἀριστάνδρου, Ἀλαλκομεν[εἰ]
 ον, Πίργης Ἀρχιππίδου εἶπεν. Ἐπειδὴ Πό[λ]
 λος εὐνοῦς ὧν διατελεῖ τεῖ πόλει Ὠρω
 πίων καὶ τῶν πολιτῶν τοῖς χρεῖαν ἔχον
 5 σιν ἐμ παντὶ καιρῷ τὸ συμφέρον προάτ

τει· δεδόχθαι τεῖ βουλευῖ καὶ τῶι δήμῳ
Πύλλον Δάζου ΑΛ...Ν πρόξενον εἶναι
 τῆς πόλεως Ὀρωπίων αὐτὸν καὶ ἐκγό-
 νους· καὶ εἶναι αὐτοῖς γῆς καὶ οἰκίας ἔγ-
 10 κτησιν καὶ ἰσοτέλειαν καὶ ἀσυλίαν καὶ
 ἀσφάλειαν καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατ-
 ταν καὶ πολέμου καὶ εἰρήνης καὶ τᾶλ-
 λα πάντα [κα]θάπερ τοῖς ἄλλοις προξέ-
 νοις καὶ εὐεργέταις.

11.

Ἐπὶ ἱερέως Ἀριστάνδρου, Ἀλαλκομενείου,
 Ὀρωπόδωρος Θεοζότου [εἰπ]εν. Ἐπειδὴ Πλά-
 τυρ [εὔ]ρους ὦν διατ[ελεῖ τ]ε[ῖ] π[ό]λει Ὀρωπί-
 ων καὶ τῶν πολιτῶν [τοῖς] χ[ρ]εῖαν ἔχουσιν
 5 ἐμ παντὶ καιρῶι τὸ συμφέρον προ[ά]ττει
 δεδόχθαι τεῖ βουλευῖ καὶ τῶι δήμῳ Πλά-
 τυρα Δάζου ΑΛ...ΙΟΝ πρόξενον εἶναι τῆς
 πόλεως Ὀρωπίων αὐτὸν καὶ ἐκγόνους·
 καὶ εἶναι αὐτοῖς γῆς καὶ οἰκίας ἔγκτησιν
 10 καὶ ἰσοτέλειαν καὶ ἀσυλίαν καὶ ἀσφάλει-
 αν καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν καὶ
 πολέμου καὶ εἰρήνης καὶ τᾶλλα πάντα
 καθάπερ τοῖς ἄλλοις προξένοις καὶ εὐ-
 εργέταις.

Τὰ ψηφίσματα διὰ τοὺς δύο ἀδελφοὺς ἐξεδόθησαν μὲν κατὰ τὸν ἴδιον μῆνα, ἀλλ' ἡ σχετικὴ πρότασις δὲν ἔγινε καὶ διὰ τοὺς δύο ἀπὸ τὸ ἴδιον πρόσωπον.

Δυστυχῶς οὔτε εἰς τὸ πρῶτον, ἀλλ' οὔτε καὶ εἰς τὸ δεύτερον ψήφισμα ἀναγιγνώσκεται τὸ ὄνομα τῆς πόλεως ἐξ ἧς κατήγοντο. Ἐὰν τὰ σφζόμενα ἔχγη γραμμάτων ἀνεγνώσθησαν ἐπιτυχῶς, οὗτοι δύνανται νὰ ἦσαν πολῖται τῆς γνωστῆς ἐν τῇ παραλίᾳ τῆς Ἀκαρνανίας, καὶ ἔναντι τῆς Λευκάδος πόλεως Ἀλυζίας. Πάντως πατρίς των δύναται νὰ θεωρηθῇ μετὰ βεβαιότητος ἡ βορειοδυτικὴ Ἑλλάς, διότι ἐκεῖ ἐπιχωριάζουν τὰ ὀνόματά των, ἦτοι:

Πύλλος. Τὸ ὄνομα εἶναι ἰλλυρικόν (;) καὶ εὔρηται ἐπὶ ἐπιγραφῆς ἐκ Μελαίνης Κορκύρας ἤδη κατὰ τὸν 4^{ον} π.Χ. αἰῶνα, SYLL.³ 144 στίχ. 2 *Πύλλον καὶ τοῦ ὀσῶ Δάζου*. Ὁσαύτως ἐπὶ ἐπιγραφῆς ἐκ Ναρθακίου, IG IX 2, 89 στίχ. 29 (=SYLL.³ 674) *τῶν περὶ Πύλλον Μακε/[δόνων]*. Τέλος ἐπὶ νομισμάτων τῆς Ἀπουλίας, MION. I σ. 130 ἀριθ. 304, σ. 133/34 ἀριθ. 332-33.

Πλάτωρ¹. Τὸ ὄνομα εἶναι χαραγμένον καὶ ἐπὶ μολυβδίνου βάρους ἐκ Ruono, Röm. Mitt. XII, 1897, σ. 224.

Δᾶζος. Εὑρηται συχνὰ ἐπὶ θεσσαλικῶν ἐπιγραφῶν ὡς ὄνομα δούλου, IG IX 2, 553 στίχ. 13: Ἀρχ. Ἐφημ. 1917 σ. 124 ἀριθ. 339 στίχ. 3, 1924 σ. 157 ἀριθ. 400 στίχ. 4.5, σ. 174 ἀριθ. 407 στίχ. 9.11: Πολέμων Δ' σ. 163 ἀριθ. 300. Καὶ Δαζίς, ΚΑΤΑΛ. ΜΟΥΣ. ΒΟΛΟΥ (1909) σ. 300 ἀριθ. 86. Κατὰ τὸν ΑΡΒΑΝΙΤΟΠΟΥΛΟΝ, Ἀρχ. Ἐφημ. 1917 σ. 125, 1924 σ. 162 καὶ τὸν ΚΡΑΗΕ, Altilyrische Personennamen [Heidelberg 1929] εἶναι ὄνομα ἰλλυρικόν.

Ὁ ἱερεὺς Ἀρίστανδρος ἀπαντᾷ διὰ πρώτην φοράν. Ὁ Πίργης Ἀρχιππίδου εἶναι γνωστός, ὡς προτείνων ἐπίσης, καὶ ἐκ δύο ἄλλων ψηφισμάτων ἐξ Ἀμφιαρείου, IG VII 303: Ἀρχ. Ἐφημ. 1892 σ. 45 ἀριθ. 75. Τὸ δεύτερον τῶν ψηφισμάτων τούτων χρονολογεῖται ἀπὸ ἱερέως Ἀθηνόδωρου καὶ ἔχει χαραχθῆ ἐπὶ λίθου, ἐφ' οὗ προηγεῖται ψηφισμα ἐκδοθὲν ἐπὶ ἱερέως Ὀλύμπιχου. Ὁ Ὀλύμπιχος κατὰ τὴν BARRATT, ἔ.ἀ. σ. 114, διετέλεσεν ἱερεὺς ἀρχομένου τοῦ 2^{ου} π.Χ. αἰῶνος. Πόση χρονικὴ ἀπόστασις ἐμεσολάβησεν ἀπὸ τῆς ἐγγραφῆς τοῦ πρώτου μέχρι τῆς ἐγγραφῆς τοῦ δευτέρου ψηφίσματος δὲν εἶναι γνωστόν, ἀφοῦ εἶναι ἄγνωστα τὰ ἔτη, κατὰ τὰ ὁποῖα οἱ Ὀλύμπιχος καὶ Ἀθηνόδωρος διετέλεσαν ἱερεῖς τοῦ Ἀμφιαράου. Κατὰ τὸ ἔτος ὅμως καθ' ὃ ἱερεὺς τοῦ Ἀμφιαράου ἦτο ὁ Ἀρίστανδρος προτείνων ἐπὶ τῶν ἀπασχολούντων ἡμᾶς ψηφισμάτων πλὴν τοῦ Πίργου εἶναι καὶ ὁ Ὠρωπόδωρος Θεοζότου. Πίργης λοιπὸν καὶ Ὠρωπόδωρος ἦσαν σύγχρονοι. Ὁ Ὠρωπόδωρος εἶναι γνωστός, ὡς προτείνων, καὶ ἐκ 4 ἄλλων ψηφισμάτων ἐξ Ἀμφιαρείου, ἦτοι τῶν ἐν IG VII 246. 251, 254. 255. Τὸ πρῶτον τούτων χρονολογεῖται κατὰ τὴν BARRATT, ἔ.ἀ. σ. 114, ἀπὸ τοῦ ἔτους 226 (c), τὸν FRYEL, Polybe σ. 73, μεταξὺ 230 (c)-212, τὸ τελευταῖον κατὰ τὴν BARRATT, ἔ.ἀ. σ. 115, ἀπὸ τοῦ ἔτους 204, τὸν FRYEL, Polybe σ. 74, μεταξὺ 219-205. Τὴν ἐπιγραφὴν μας ὅμως θὰ ἐδυσκολεύετο πολὺ ὁ ἐπιγραφικός, ἔχων ὡς τεκμήρια τὴν μορφὴν καὶ τὸ σχῆμα τῶν γραμμάτων, νὰ χρονολογήσῃ ἀπὸ τοῦ τελευταίου τοῦ 3^{ου} π.Χ. αἰῶνος τετάρτου. Ἡ λοιπὸν θὰ πρέπη νὰ θεωρήσωμεν τὰς ἐπὶ τῆς ἐπιγραφῆς μας προτάσεις ὡς τὰ παλαιότερα δείγματα πολιτικῆς δραστηριότητος τοῦ Πίργου καὶ τοῦ Ὠρωποδώρου, ἢ νὰ ἀναθεωρήσωμεν τὰς γνώμας μας ὡς πρὸς τὴν χρονολόγησιν τῶν λοιπῶν ψηφισμάτων, ἐφ' ὧν οὗτοι τυγχάνουν προτείνοντες, μεταθέτοντες αὐτὰ εἰς πρωιμοτέρους χρόνους.

12.

Πλάξ φαιοῦ τιτανολίθου συγκολληθεῖσα ἐκ δύο τεμαχίων. Ἀπὸ ταύτην ἐλλείπει τὸ ἄνω ἀριστερὸν καὶ τὸ δεξιόν. Ὑψ. 016, σφζόμ. πλάτ. 024, σφζόμ. πάχ. 012. Εἶναι πιθανῶς τμῆμα βάσεως, ἢ ὁποῖα ἔφερον ἄλλοτε ἀνάθημα, διότι ἡ ὀπισθία

¹ Ἐπ' εὐκαιρίᾳ σημειῶνω, ὅτι τὸ ὄνομα εὑρηται καὶ ὑπὸ ἄλλην μορφὴν ἐπὶ ἐπιγραφῆς ἐξ Ἀμφιαρείου (IG VII 282 στίχ. 1.2). Τοῦτο ἀνεγνώσθη καὶ ἀπεδόθη καλῶς ὑπὸ τοῦ ΛΕΟΝΑΡΔΟΥ ἐν Ἀρχ. Ἐφ. 1891 σ. 111, ἦτοι Πλάτωρ καὶ ὄχι Πλάτων καὶ Πλάτορα

καὶ ὄχι Πλάτονα, ὡς ἔχει ὁ DITTENBERGER εἰς τὸν κατὰ τὸ ἐπόμενον ἔτος ἐκδοθέντα τόμον τῶν βοιωτικῶν ἐπιγραφῶν. Τὴν ἐκδοσιν δὲ τοῦ Dittenberger μόνον θὰ εἶχεν ὑπ' ὄψει του ὁ ΚΡΑΗΕ καὶ δὲν περιέλαβε καὶ τοῦτον εἰς τὰς σελίδας 92-93 τοῦ βιβλίου του.

πλευρὰ ἔχει τόρμον δυσανάλογον πρὸς τὰς σημερινὰς διαστάσεις τοῦ λίθου, διὰ τὴν ἔνθεσιν χαλκίνου πιθανῶς ἀντικειμένου. Ἐπὶ τῆς προσθίας πλευρᾶς φέρει τὴν ἐν εἰκόνι 7 ἐπιγραφὴν :

Εἰκ. 7. Ἐπιγραφή ἐξ Ἀμφιαρείου.

— — — — — Παράμονου Ὁρωπ[ιο.]
 — — — — — περιδος Διον[υσοδ]
 ὠρον ^{ca 3} σιας ἀνέθηκε καὶ ἀ[νέσ]
 τησεν τὰ κατάλιφθέντα ὑπὸ Ε[...]
 5 δος ἀναθέματα Ἀμφιαρέω. Ἐπιμε]
 λητοῦ Φανοδίκου Φυλασίου, γ[ραμ]
 ματέως Ζωπύρου Κητίου.

Στίχ. 3. Τὰ πρῶτα μετὰ τὸ κενὸν γράμματα εἶναι ὑπολείμματα λέξεως δηλούσης πιθανῶς ὑπούργημα.

Στίχ. 4/5 Ἐ[λπί(:)]δος.

Αὕτη, ἂν κρίνωμεν ἀπὸ τὸ σχῆμα τῶν γραμμάτων, χρονολογεῖται ἀπὸ τοῦ 3^{ου} μ.Χ. αἰῶνος καὶ ἐπιβεβαιοῖ ἄλλας μαρτυρίας περὶ τῆς κατοχῆς τοῦ Ὁρωποῦ κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων. Ἀπὸ τοῦ τέλους δηλαδὴ τοῦ 4^{ου} ἢ τῶν ἀρχῶν τοῦ 3^{ου} π.Χ. αἰῶνος (ιδεῖ ἀνωτέρω σ. 3) ἡ πόλις ἦτο βοιωτικὴ. Ὡς τοιαύτην τὴν ἀναφέρει ἀκόμη ὁ ΣΤΡΑΒΩΝ (C 391). Ὁ σύγχρονός του ἐν τούτοις Τ. LIVIUS, XLV 27, χαρακτηρίζει ταύτην ὡς «Oropon Atticae». Ὡς ἀττικὴν τέλος τὴν ἀναφέρουν καὶ οἱ ΠΑΥΣΑΝΙΑΣ, I 34,1 καὶ ΦΛ. ΦΙΛΟΣΤΡΑΤΟΣ, Τυαν. Ἀπολλ. II,37. Εἰς τὴν φιλολογικὴν παράδοσιν προστίθενται αἱ ἐπιγραφικαὶ μαρτυρίαι, ἧτοι αἱ ἐν IG II² 2193 στίχ. 28, 2196 στίχ. 12, 2197 στίχ. 9, 2208 στίχ. 109, 2237 στίχ. 58, 2242 στίχ. 39 ἀττικαὶ ἐπιγραφαί, ἐφ' ὧν ἀναφέρονται ἀγωνοθέται τῶν Ἀμφιαρείων καὶ χρονολογοῦνται ἀπὸ τῆς χρονικῆς περιόδου μεταξύ 200-242/43, ὡς καὶ ἡ ἡμετέρα ἐπιγραφή, ἐφ' ἧς οἱ Ἀθηναῖοι ἀναφέρονται μὲ τὰ δημοτικά των.

Διὰ τὸν τρόπον διοικήσεως τῆς πόλεως ἔχει σημασίαν ἡ μνεῖα τοῦ ἐπιμελητοῦ. Ἐπιμεληταὶ τυγχάνουν γνωστοὶ ἀπὸ τὸ ἱερόν τοῦ Ἀμφιαρέου, ἀλλὰ πλείονες τοῦ ἑνός, ὡς συναρχία, ἐπὶ τῶν ἐπιγραφῶν ἐν IG VII 4252 στίχ. 23 ἐξ. (καὶ παραδοῦναι τὸν στέφανον π/οησάμενον τοῖς ἐπιμεληταῖς ἀνα/θεῖναι εἰς τὸ ἱερόν· τοὺς δὲ ἐπιμε/λητάς ἀνειπόντας τὰ ἐρηφισμένα/τῶι δήμῳ ἐν τῶι ἱερωῖ ἀναθεῖναι/τὸν στέφανον τῶι θεῶι) καὶ 4255 στίχ. 31 ἐξ. (παρέξουσιν/ῶσων ἂν προσδεῖ οἱ ἐπιμεληταὶ πρὸς τῶι ἔργῳ). Καὶ αἱ δύο αὗται ἐπιγραφαὶ χρονολογοῦνται ἀπὸ τῆς ἐποχῆς κατὰ τὴν ὁποῖαν ἡ διοίκησις τοῦ Ἱεροῦ ἦτο εἰς χεῖρας τῶν Ἀθηναίων. Εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν ἔργον των ἦτο ἡ ἀνάθεσις τοῦ στεφάνου εἰς τὸ Ἱερόν καὶ ἡ ἀνακή-

ρυξίς τῶν ἐψηφισμένων, εἰς τὴν δευτέραν ἢ παροχὴ λίθων εἰς τὸν μισθωτὴν τῆς κατασκευῆς τοῦ λιθίνου ὄχευοῦ. Ὑπάρχουν πλὴν τούτων ἀφιερῶματα ἐπιμελητῶν οὐχὶ ὅμως ὡς συναρχίας, ἀλλὰ ἀτόμων, IG VII 3498 στίχ. 27. 33. 64, 436, μίαν δὲ φορὰν ἀναφέρεται, 453, ἐπιμελητῆς ἱερῶν.

Ἐν προκειμένῳ ἢ προᾶξις περὶ ἧς ἀναφέρει ἡ ἐπιγραφὴ χρονολογεῖται ἀπὸ τοῦ ἐπιμελητοῦ καὶ τοῦ γραμματέως. Ἐὰν πρόκειται περὶ τοῦ παλαιοῦ θεσμοῦ τῶν ἐπιμελητῶν, διατὶ ἐμειώθη ὁ ἀριθμὸς των; Διατὶ δὲν ἀναφέρεται τὸ ὄνομα πατρός; Διατὶ χρονολογεῖται ἀπὸ τούτων καὶ ὄχι τοῦ ἱερέως τοῦ Ἀμφιαρέου; Πρόκειται μήπως εἰς τὰς δύο παλαιότερας περιπτώσεις περὶ συναρχίας κατασταθείσης *ad hoc*;

Ἡ πιθανώτερα, νομίζω, ἐρμηνεία εἶναι, ὅτι ἔχομεν καὶ διὰ τὸν Ὀρωπὸν περιπτώσιν ὁμοίαν μὲ ἐκείνην τῆς Δήλου (P. ROUSSEL, Délos colonie athénienne σ. 97 ἐξ.), Δήμνου κλπ., ὅτι δηλαδὴ ὁ ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων ἐπὶ κεφαλῆς τῆς διοικήσεως τῆς πόλεως καὶ τοῦ Ἱεροῦ καθιστάμενος ἐλέγετο ἐπιμελητῆς. Ἀπὸ τούτου, ἐνιαυσίου πιθανῶς ὄντος, ἐχρονολογεῖτο ¹.

13-14.

Λευκοῦ μαρμάρου τετραγωνικὸν βάθρον ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἔχουν ἐκκρουσθῆ τὰ ἄκρα τῆς ἄνω ὀριζοντίας πλευρᾶς πέριξ. Ἐλλείπουν ὀπαὶ συνδετήρων. Εὐρέθη ὑπὸ ΛΕΟΝΑΡΔΟΥ ἐγγὺς τῆς Κρήνης (Πρακτικὰ 1904 σ. 27: 1906 σ. 84). Ὑψος 067, πλάτ. 074, πάχ. 041. Ἐπὶ τῆς κατενώπιον πλευρᾶς ἔχουν χαραχθῆ αἱ ἐπὶ τῆς εἰκόνας 8 ἐπιγραφαί, ἧτοι:

13.

Μειδίας Κηφισοδώρου, Ἄ
Ἀμφιαρά

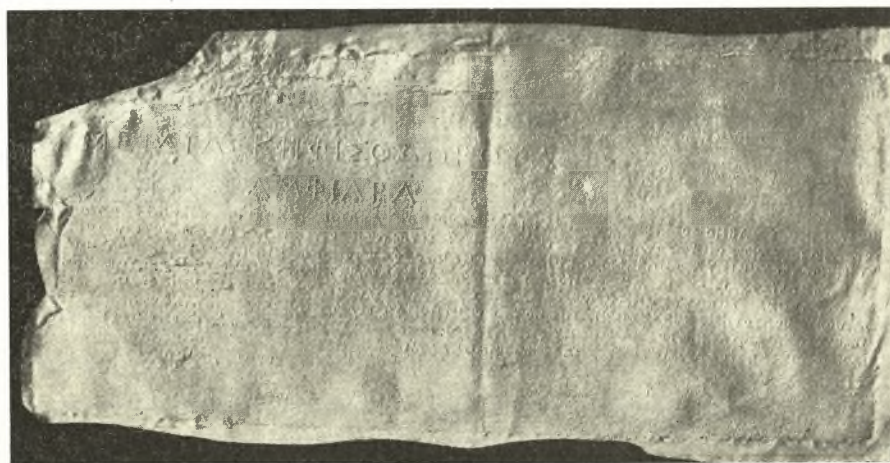
Ὑπὸ ταύτην, καὶ εἰς ἀπόστασιν 002, ἡ ἐπιγραφὴ ὑπ' ἀριθμ.

14.

...ρίωνος ἄρχοντος Βοιωτοῖς· βοιωταρχούντων Κηφισοδώρου Χάρητος Θηβαίου,
Μηλίου
...στοδήμου Ὀπουντίου, Εὐαρχίδου Πτωϊοτίμου Ἀκραιφιέως, Λυσάνδρου Φανο
στράτου Ὀρωπίου,
[Θη]βαγγέλου Ἰσμηνίου Θεσπιέως, Διογένου Οἰνίωνος Ταναγραίου, Θίβρωνος
Λυσίνου Ὀρχομενίου,
..μοκρίτου Ε...^{ca} β...⁶...ου Θισβέως, γραμματέοντος Εὐρυφάντος Καλλίφρονος
Χαιρωνέως· *vac.*
5 [μηνὸς Πανάμου]· ἐπε[ψ]ήφισε Κηφισόδωρος Χάρητος· Λύσανδρος Φανοστράτου
ἔλεξεν· δεδό

¹ Περὶ τοῦ γραμματέως παρὰ τὸν ἐπιμελητὴν ἐν Δήλῳ ἰδὲ ROUSSEL, ἔ. ἀ. σ. 124.

[χθαι τ]ῶ[ι δ]ήμωι Ὀφέλα Ὀφελίωνος Ἀμφιπολίτην πρόξενον εἶναι καὶ εὐεργέτην
 τοῦ κοινοῦ Βοιωτῶν
 αὐτὸν καὶ ἐγγόνους [καὶ εἶναι αὐτοῖς γῆς καὶ οἰκίας ἔγκτησιν καὶ ἰσοτέλειαν
 καὶ ἀσφάλειαν
 καὶ ἀσυλίαν καὶ πολέμου καὶ εἰρήνης καὶ τᾶλλα πάντα καθάπερ καὶ τοῖς ἄλλοις
 προξένοις καὶ
 εὐεργέταις τοῦ κοινοῦ τῶν Βοιωτῶν.

Εἰκ. 8. Βοιωτῶν προξενία Ὀφέλα Ὀφελίωνος Ἀμφιπολίτη.

Τὸ βᾶθρον ἔφερον ἀρχικῶς — καὶ διὰ τοῦτο εἶχε προορισθῆ — τὸ ἀνάθημα τοῦ Ἀθηναίου Μειδίου, υἱοῦ τοῦ Κηφισοδώρου, τὸν δῆμον Ἀναγυρασίου. Τὰ γράμματα τοῦ δημοτικοῦ, πλὴν τοῦ πρώτου, ἔχουν ἀποξεσθῆ διὰ μεταλλικοῦ ἐργαλείου, ἐνῶ τῶν λοιπῶν διακρίνονται ἴχνη, πιστοποιοῦντα, ὅτι εἶχεν ἀναγραφῆ τοῦτο καὶ ὄχι τὸ ἐθνικόν. Ἔχουν ἀποξεσθῆ ἀκόμη τὰ δύο τελευταῖα γράμματα τοῦ ἐπομένου στίχου. Ἡ ἰδία περίπτωσις ἀποξέσεως δημοτικοῦ ὑπάρχει καὶ ἐπὶ ἄλλου βᾶθρου, ἐγγὺς τοῦ ἀνωτέρω κειμένου, ὃπερ ἔφερον ἐπίσης ἀνάθημα, τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Μειδίου, Θρασυλόχου (κατωτέρω ὑπ' ἀριθ. 15). Ἦτοι, ἀμφότεροι οἱ ἀδελφοὶ εἶχον κάμει ἀναθήματα εἰς τὸ Ἀμφιάρειον καὶ τὰ δημοτικά τῶν ἔχουν ἀποξεσθῆ καὶ ἀπὸ τῶν δύο τὰς σχετικὰς ἐπιγραφάς. Οὗτοι ἀνῆκον εἰς εὐπορον οἰκογένειαν¹ καὶ εἶχον ἀναλάβει διάφορα λειτουργήματα ἐν Ἀθήναις κατὰ τὸ δεύτερον καὶ τρίτον τοῦ 4^{ου} π.Χ. αἰῶνος τέταρτον. Τὸ γενεαλογικὸν δένδρον τῆς οἰκογενείας ἰδὲ παρὰ KIRCHNER, PA 7347. 9719 ἐξ., ἔνθα καὶ αἱ σχετικαὶ πηγαί. Περὶ τοῦ Μειδίου ὄρα FIEHN ἐν RE XV σ. 334 ἐξ.

Ἡ μνεία τοῦ δημοτικοῦ, ἐν συσχετίσει πρὸς τοὺς χρόνους καθ' οὓς ὁ Μειδίας ἐζῆσεν, ἐντοπίζουσι τὸ ἀνάθημά του εἰς τὴν χρονικὴν περίοδον μετὰ τὸ ἔτος

¹ Τὴν οἰκονομικὴν εὐμάρειάν των ἀποδεικνύουν, πλὴν τῶν ἄλλων μαρτυριῶν, καὶ αἱ ἐπιγραφαὶ ἐν IG II² 1582 στίχ. 44.82 (=Hesperia XIX, 1950, σ. 243): Hesperia X, 1941, σ. 16 στίχ. 49.51/2 (=XIX, 1950,

σ. 206), ἐφ' ὧν οὗτοι φέρονται ἀναμειγμένοι καὶ εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις τῶν περὶ τὸ Λαύριον μεταλλείων. (Ὡς πρὸς τὸν Μειδίαν ἦτο τοῦτο γνωστὸν καὶ ἀπὸ τὸν ὁμώνυμον λόγον τοῦ ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ, XXI, 167).

338 καὶ πρὸ τοῦ 322, περίοδον δηλαδὴ κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ Ἀθηναῖοι ἦσαν κύριοι τοῦ Ὀρωποῦ, εἰδικώτερον δὲ μεταξὺ 338 καὶ 330, ἔτος καθ' ὃ περίπου ἀπέθανεν ὁ Μειδίας.

Ἡ ἀπόξεσις τοῦ δημοτικοῦ ἐκ τοῦ βάρθρου θὰ ἐγένετο μετὰ τὴν ἦτταν τῶν Ἀθηναίων καὶ τῶν συμμάχων των παρὰ τὴν Κραννῶνα καὶ τὰ ἐπακολουθήσαντα πολιτικὰ γεγονότα, ἐν ἔτει 322 π.Χ., ὅταν δηλαδὴ οἱ Ὀρώπιοι ἀνέκτησαν τὴν αὐτονομίαν των.

Ἡ ἐπιγραφή τοῦ ἀναθήματος τοῦ Μειδίου ἔχει βεβαίως προσωπογραφικὴν κυρίως ἀξίαν, ἢ σημασία τῆς ἐν τούτοις εἶναι μικρὰ ἐναντι ἐκείνης τῆς ἐπιγραφῆς, ἢ ὁποία εὑρεθῆται ὑπ' αὐτήν.

Αὕτη, τιμητικὸν ψήφισμα τοῦ βοιωτικοῦ συνδέσμου, χρονολογεῖται ἀπὸ τοῦ ἄρχοντος τοῦ κοινοῦ τῶν Βοιωτῶν καὶ τῆς συναρχίας τῶν βοιωταρχῶν μετὰ τοῦ γραμματέως των. Μᾶς παρέχει πλήρη κατάλογον τῶν βοιωταρχῶν, ἐξαιρέσει τοῦ ἐκ Θίσβης, διότι κατὰ τὸ μέρος τοῦτο ἔχει φθαρῆ ἢ ἐπιφάνεια τοῦ λίθου.

Ἡ ἐπιγραφή εἶναι γεγραμμένη εἰς τὴν κοινήν, ἀντὶ τῆς βοιωτικῆς εἰς ἣν κατὰ κανόνα ἐγράφοντο τὰ προξενικὰ τοῦ Κοινοῦ ψηφίσματα (ΛΕΟΝΑΡΔΟΣ, Ἀρχ. Ἐφημ. 1919 σ. 58).

Στίχ. 3. *Οἰνίων*. Τὸ ὄνομα ἀπαντᾷ διὰ πρώτην, καθ' ὅσον γνωρίζω, φορᾶν. Πρόκειται περὶ ὀνόματος ἐκ τῆς ῥίξης *Φοινο* ἢ εἶναι μήπως σφάλμα τοῦ χαρακτοῦ, ἀντὶ *Οἰωνίων*; Τὰ γράμματα πλὴν τοῦ τετάρτου ἀναγιγνώσκονται καλῶς.

Θίβρων. Τὸ ὄνομα εὑρεθῆται διὰ πρώτην φορᾶν ἐπὶ τῶν βοιωτικῶν ἐπιγραφῶν. Οὕτω θὰ συμπληρωθῆ πιθανῶς καὶ ἐν *Inschr. Magn.* 25 στίχ. 1. Δὲν ἔχει κατὰ ταῦτα δίκαιον ὁ *ΦΕΥΕΙ*, *Contribution* σ. 8, νὰ ἀπορρίπτῃ διὰ τὸν λόγον τοῦτον (ὅτι δηλαδὴ τὸ ὄνομα δὲν εἶναι βοιωτικόν) τὴν ὑπὸ τοῦ *O. Kern* εἰς τὰς παρατηρήσεις του ἐπὶ τῆς ὡς ἄνω ἐπιγραφῆς προταθεῖσαν συμπλήρωσιν *Θίβρ[ωνος]*.

Στίχ. 5. Εἰς τὸ ἐν ἀρχῇ κενὸν 10 περίπου γραμμάτων συνεπλήρωσα [μηνὸς Πανάμου], ἀφοῦ «οὐδεὶς ἄλλος μὴν ἀπαντᾷ ἐν ταῖς ὑπὸ τῶν Βοιωτῶν ψηφισθείσαις προξενίαις τοῦ Ἀμφιαρείου» (ΛΕΟΝΑΡΔΟΣ, ἔ. ἀ. σ. 71: *ΦΕΥΕΙ*, *Contribution* σ. 18).

Ὡς πρὸς τὴν χρονολόγησίν της. Ἐπειδὴ εἶναι μεταγενεστέρα τοῦ ἀναθήματος τοῦ Μειδίου, ἀναφέρεται δὲ ἐν αὐτῇ βοιωτάρχης Θηβαῖος, εἶναι προφανές, ὅτι ἡ ἐπιγραφή προέρχεται ἀπὸ τὴν χρονικὴν περίοδον μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Κασάνδρου ἀνίδρουσιν τῆς πόλεως καὶ τὴν ἐπακολουθήσανσαν ἀναδιοργάνωσιν τοῦ Κοινοῦ. Τὸ σχῆμα τῶν γραμμάτων ἐλέγχει πρῶτον τοῦ 3^{ου} π. Χ. αἰῶνος ἡμισυ. Τὸ ὄνομα τοῦ ἄρχοντος δὲν σφύζεται πλήρες, καὶ οὔτε βοηθεῖ ἢ περισωθεῖσα κατάληξις του, διότι δὲν ἀρμόζει αὕτη εἰς οὐδὲν τῶν γνωστῶν ὀνομάτων ἀρχόντων. Ἡ μνεία τοῦ ἐν τῷ 1/2^ῳ στίχῳ Ὀπουντίου θὰ ἠδύνατο νὰ χρησιμεύσῃ διὰ τὸν χρονολογικὸν προσδιορισμὸν τῆς περιόδου ἐντὸς τῆς ὁποίας εἶχεν ἀναγραφῆ τὸ ψήφισμα, ἐὰν ἦτο γνωστὸν πότε καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ὑπῆρξε τελοῦσα ἢ πόλις

εἰς τὸ κοινὸν τῶν Βοιωτῶν. Διότι γνωρίζομεν μόνον, ὅτι αὕτη ἦτο μέλος τοῦ Κοινοῦ κατὰ τὰ τέλη τοῦ 4^{ου} καὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ 3^{ου} αἰῶνος· μετὰ βραχυχρόνιον αὐτονομίαν προσεχώρησε καὶ πάλιν εἰς τὸ Κοινόν (πιθανῶς μεταξὺ 270-263) μέχρι τοῦ 245¹ καὶ πιθανῶς ἀπὸ τοῦ ἔτους τούτου διετέλεσε συντελοῦσα εἰς τοὺς Αἰτωλοὺς².

Ἡ προσωπογραφικὴ ἔρευνα βοηθεῖ ἐν τούτοις περισσότερον. Διὰ τρία πρόσωπα τῆς ἐπιγραφῆς γνωρίζομεν πότε περίπου ἔζησαν.

α) Ἐπὶ τῶν δελφικῶν ἐπιγραφῶν εὐρίσκομεν *Θηβάγγελον Ἰσμηνία Θεσπιέα*, ναοποιὸν κατὰ τὸ ἔτος 274/73 (;) (FD III 5, 93¹¹ στίχ. 6) καὶ *Θηβάγγελον ἱερομνήμονα*, ὡς ἐκπρόσωπον τῶν Βοιωτῶν εὐθύς μετὰ ταῦτα (SGDI 2515: FD III 1, 298. 473). Εἶναι πιθανόν, ὅτι καὶ εἰς τὰς δύο ὡς ἄνω περιπτώσεις πρόκειται περὶ τοῦ ἰδίου προσώπου, τὸ ὁποῖον ἀντιπροσώπευσε τὴν πατρίδα του καὶ τὸ ἔθνος του. Ἐξ ἴσου πιθανὸν εἶναι, ὅτι ὁ ἐπὶ τῆς ἐπιγραφῆς μας [Θη]βάγγελος Ἰσμηνίου Θεσπιεύς εἶναι ὁ ἴδιος μὲ τὸν προηγούμενον. Δὲν φαίνεται δὲ πιθανόν, ὅτι οὗτος δύναται νὰ εἶναι ὁ ἴδιος μὲ τὸν ἐν Ἄρχ. Δελτ. 1931/32 σ. 40 παρ. 4^Α στίχ. 45/6 *παιδονόμον Θ[ειβ]άγγελον Ἰσμεινίαιον* ἐπὶ ἐπιγραφῆς ἐκ Θεσπιῶν, ἀφοῦ ἡ ἐπιγραφὴ ἐκείνη ἐχρονολογήθη ἀπὸ τὴν τελευταίαν τοῦ 3^{ου} π. Χ. αἰῶνος εἰκοσαετίαν.

β) Ὁ ἐξ Ἀκραιφίας *Εὐαρχίδης Πτωϊότιμος* εἶναι δυνατὸν νὰ εἶναι ἀδελφὸς τοῦ ἐπὶ τῆς IG VII 2716¹¹ στίχ. 8 ἐπιγραφῆς ἀναγεγραμμένου Εἰρωνος Πτωϊότιμου Ἀκραιφίως. Τὸ ὄνομα Πτωϊότιμος εἶναι σπανιώτατον. Ἡ ἐπιγραφὴ ἐκείνη χρονολογεῖται ἀπὸ Δορκύλου ἄρχοντος τοῦ κοινοῦ τῶν Βοιωτῶν καὶ περιέχει κατάλογον ἐκείνων, οἱ ὅποιοι «ἀπεγράψανθο ἐς ἐφήβων ἐν [θυ]ρεαφόροις». Κατὰ τὸν FÉVEL, Polybe σ. 47, ὁ Δόρκυλος ἦτο ἄρχων τοῦ Κοινοῦ κατὰ τὴν χρονικὴν περιόδον μεταξὺ 250-245, κατὰ τὴν BARRATT, ἔ. ἀ. σ. 106, οὗτος ἤρξε κατὰ τὰ πρὸ τοῦ 265 ἔτη. Κατὰ τὸ ἔτος λοιπὸν κατὰ τὸ ὁποῖον οὗτος ἦτο ἄρχων, ὁ Εἰρων συνεπλήρωσε τὴν ἡλικίαν τοῦ ἐφήβου. Θὰ ἦτο πάντως νεώτερος τοῦ Εὐαρχίδου, καὶ ἂν ἀκόμη ὁ ὑπὸ τῆς Barratt προσδιορισμὸς τοῦ ἔτους καθ' ὃ ἤρξεν ὁ Δόρκυλος εἶναι ὀρθότερος.

γ) Ὁ τιμώμενος παρὰ τοῦ κοινοῦ τῶν Βοιωτῶν *Ὀφέλας Ὀφελίωνος Ἀμφιπολίτης* εἶναι προφανῶς τὸ ἴδιον πρόσωπον μὲ τὸν Ὀφέλαν Ὀφελίωνος Ἰσοτελῆ, πύλωρον τοῦ φρουρίου ἐν Ραμνοῦντι, ἀναφερόμενον ἐπὶ ἐπιγραφῆς ἐκ Ραμνοῦντος, ἡ ὁποία χρονολογεῖται ἀπὸ τῆς χρονικῆς περιόδου μεταξὺ 263/62-256/55. Ἐπὶ τῆς ἐπιγραφῆς δηλαδὴ ἐκείνης οἱ ἰσοτελεῖς τιμῶσι τὸν στρατηγὸν Ἀπολλόδωρον, κατασταθέντα ὑπὸ τοῦ βασιλέως Ἀντιγόνου Γονατᾶ καὶ χειροτονηθέντα ὑπὸ τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων «ἐπὶ τὴν χώραν τὴν παραλίαν», ὁμοίως τὸν ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ κατασταθέντα ἐπιμελητὴν Ἐνδιον, ὡς καὶ τὸν [πυ]λωρὸν Ὀφέλαν Ὀφε-

¹ BUSOLT-SWOBODA, Gr. Staatsk. 1458: FÉVEL, Polybe σ. 61.81.

² Ἡ ἐπιγραφὴ μας μὲ τὴν μνείαν τοῦ Ὀπουντίου ἐν αὐτῇ, δύναται νὰ εἶναι σύγχρονος μὲ τὰς ἐν IG

VII 393 (= Ἄρχ. Ἐφημ. 1919 σ. 79 ἀριθ. 114) καὶ Ἄρχ. Ἐφημ. 1919 σ. 75 ἀριθ. 107, ἐπὶ τῶν ὁποίων ὁ εἰσηγησάμενος τὰ ψηφίσματα ἐκεῖνα, ἐκδοθέντα ἐπὶ Χαροπίνου ἄρχοντος τοῦ Κοινοῦ, εἶναι Ὀπουντίος.

λίωνος ἰσοτελή¹. Διὰ τοὺς δύο πρώτους ἔχομεν τὴν μαρτυρίαν τῆς ἐπιγραφῆς, ὅτι ἦσαν Ἀθηναῖοι. Ὁ στρατηγὸς εἶχεν ὑποδειχθῆ ὑπὸ τοῦ βασιλέως καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἀπλῶς ἐπεκύρωσαν τὴν ἐκλογὴν του. Ὁ ἐπιμελητὴς ἦτο ἔμπιστον πρόσωπον τοῦ στρατηγοῦ καὶ ἀσφαλῶς καὶ τοῦ βασιλέως. Διὰ τὸν πύλωρον γνωστὸν ἦτο μόνον, ὅτι ἦτο ξένος. Νῦν μανθάνομεν, ὅτι ἦτο Μακεδών, ἐξ Ἀμφιπόλεως. Τὸ λειτούργημά του ἐν Ραμνοῦντι ἦτο τὸ πλέον ἐμπιστευτικὸν καὶ φαίνεται, ὅτι ὁ Ἀντίγονος εἶχεν ἀναθέσει τὰς ἐπικαίρους στρατιωτικὰς θέσεις εἰς Μακεδόνας, πρόσωπα τῆς ἀπολύτου ἐμπιστοσύνης του. Μακεδόνες πιθανῶς ἦσαν καὶ οἱ λοιποὶ ἰσοτελεῖς τῆς ἐπιγραφῆς, τμήματα στρατοῦ, ἐπὶ τῶν ὁποίων θὰ ἐβασίζετο ὁ βασιλεὺς διὰ τὴν τήρησιν τῆς τάξεως, ὡς καὶ τὴν συνοχὴν τῆς πειθαρχίας τῶν ἐντοπίων στρατευμάτων. Τοῦτον τὸν Ὀφέλαν, ἵνα κολακεύσῃ τὸν Ἀντίγονον ἢ καὶ διὰ πρᾶξιν αὐτοῦ τοῦ ἰδίου σχέσιν ἔχουσιν μὲ τὸν Ὄρωπόν—ἀφοῦ ὁ προτείνων εἶναι Ὄρώπιος—, ἐτίμησε τὸ κοινὸν τῶν Βοιωτῶν. Πότε ἐγένετο τοῦτο δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ προσδιορισθῇ μετ' ἀκριβείας. Ὡς *terminus post quem* εἶναι τὸ ἔτος 263, κατὰ τὸ ὅποῖον ἔληξεν ὁ ἀποκληθεὶς χερμωνίδειος πόλεμος. Κατὰ τὸ φθινόπωρον δηλαδὴ τοῦ ἔτους τούτου αἱ Ἀθηναὶ παρεδόθησαν εἰς τὸν Ἀντίγονον καὶ ἐδέχθησαν φρουρὰς εἰς τὸν Πειραιᾶ καὶ τὸ Μουσεῖον. Ἀπὸ τὴν ἐπιγραφὴν τοῦ Ραμνοῦντος ἐμάθομεν, ὅτι ἐγκατάστασις φρουρῶν ἐγένετο καὶ εἰς ἄλλας περὶ τὰς Ἀθήνας ἐπικαίρους στρατηγικὰς θέσεις. Γνωρίζομεν ἐξ ἄλλου, ὅτι τὰς φρουρὰς του ταύτας ἀπέσυρεν ὁ βασιλεὺς ἐν ἔτει 256/55. Εἰς τὴν χρονικὴν λοιπὸν ταύτην περίοδον, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ Ὀφέλας ἦτο πύλωρος εἰς τὸν Ραμνοῦντα, θὰ ἐξεδόθη πιθανῶς τὸ ψήφισμα τοῦ κοινοῦ τῶν Βοιωτῶν.

Ὡς γνωστὸν μᾶς ἔχουν παραδοθῆ τρεῖς εἰσέτι πλήρεις κατάλογοι βοιωταρχῶν, ἧτοι παρὰ ΠΑΥΣΑΝΙΑΙ IX 13, 6-7, καὶ ἐν IG VII 2407. 2408. Καὶ παρὰ ΠΑΥΣΑΝΙΑ μὲν ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἐξιστορήσεως τῶν προηγηθέντων τῆς ἐν Λεύκτροις μάχης, ἐν IG VII δὲ ἐπὶ ἐπιγραφῶν ἐκ Θηβῶν, δι' ὧν ἀπονέμονται προξενία καὶ συναφεῖς τιμαί, εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν εἰς κάτοικον τῆς Καρχηδόνας, εἰς τὴν δευτέραν εἰς κάτοικον τοῦ Βυζαντίου. Ὁ πρῶτος κατάλογος χρονολογεῖται ἀπὸ τοῦ ἔτους 371, οἱ δύο ἄλλοι ἀπὸ τῶν ἐτῶν 366. 363².

Ἡ ἐν προκειμένῳ ἐπιγραφὴ διαφέρει κατὰ τὰ ἑξῆς ἀπὸ τὰς δύο ἄλλας—καὶ τὸν κατάλογον παρὰ ΠΑΥΣΑΝΙΑ—: 1) ὅτι μᾶς παρέχει τὸ ὄνομα πατρὸς καὶ τὴν πόλιν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν κατήγετο ἕκαστος βοιωτάρχης 2) ὅτι εἰς ἐκείνας ἐν ἀρχῇ καὶ μετὰ τὸ ὄνομα τοῦ ἄρχοντος ἀκολουθεῖ ἡ διατύπωσις τοῦ ψηφίσματος, καὶ εἰς τὸ τέλος ἀναγράφονται τὰ ὀνόματα τῶν βοιωταρχῶν, ἄνευ ὅμως ὀνόματος πατρὸς καὶ ἐθνικοῦ 3) ὅτι ἀναφέρει καὶ γραμματεῖα τῶν βοιωταρχῶν, νῦν τὸ πρῶτον μαρτυρούμενον, ἐπίσης μετὰ τοῦ ὀνόματος πατρὸς καὶ ἐθνικοῦ, καὶ 4) ὅπερ καὶ σπουδαιότερον, ὅτι οἱ βοιωτάρχαι εἶναι 8 τὸν ἀριθμὸν, κατὰ τοὺς χρόνους καθ' οὓς αὕτη ἐχαράχθη, ἀντὶ τῶν γνωστῶν 7.

1 SEG III N° 122.

2 BELOCH, Gr. Gesch. III 2° σ. 253.

Ἐκ τούτου ὁμοίως προσετέθη ὁ 8^{ος} βοιωτάρχης καὶ ὁ γραμματεὺς; Διευτώθη ὑπὸ τοῦ FEYEL, Polybe σ. 266, ἡ γνώμη, ὅτι «il est donc fort possible» ἀπὸ τοῦ 224, ἔτους προσχωρήσεως τῶν Μεγάρων εἰς τὸ κοινὸν τῶν Βοιωτῶν, νὰ ὑπῆρχε πάλιν εἰς 8^{ος} ἀφεδριατεύων καὶ εἰς 8^{ος} βοιωτάρχης, ὅπως μαρτυρεῖται 8^{ος} ἀφεδριατεύων παλαιότερον, μετὰ τὴν προσχώρησιν εἰς τὸ Κοινὸν τῆς Χαλκίδος καὶ τῆς Ἐρετρίας, ἐν ἔτει 308. Ἀντιθέτως ὁ SWOBODA, Gr. Staatsk. 1433. 1435. 1436, δέχεται, ὅτι οἱ βοιωτάρχαι παρέμειναν 7 καὶ μετὰ τὴν ἀναδιοργάνωσιν τοῦ Κοινοῦ κατὰ τὰ τέλη τοῦ 4^{ου} αἰῶνος. Τοῦτο ἐν τούτοις φαίνεται, ὅτι ἴσχυεν ἐφ' ὅσον μετεῖχον τοῦ Κοινοῦ μόνον βοιωτικαὶ πόλεις. Ἄλλ' οἱ βοιωτάρχαι τῆς ἐπιγραφῆς μας προέρχονται ἐκ βοιωτικῶν πόλεων καὶ ἐνός, ὁ ὁποῖος κατάγεται ἐξ Ὀποῦντος. Ἔχομεν λοιπὸν μὴ βοιωτικὴν πόλιν μέλος τοῦ Κοινοῦ καὶ συνάμα 8^{ον} βοιωτάρχην. εἶναι κατὰ ταῦτα πολὺ πιθανόν, καὶ ἐγγύτερον πρὸς τὴν ἄποψιν τοῦ Feyel, ὅτι ὁ 8^{ος} βοιωτάρχης καθίστατο ἐπ' εὐκαιρίᾳ προσχωρήσεως εἰς τὸ κοινὸν τῶν Βοιωτῶν μιᾶς ἢ καὶ περισσοτέρων μὴ βοιωτικῶν πόλεων.

Ἐπὶ κεφαλῆς τῆς συναρχίας ἀναγράφεται ὁ Θηβαῖος — καὶ παρὰ Πausanία ἐπίσης· ἐκεῖ ἐπειδὴ ὁ Ἐπαμεινώνδας ἦτο τὸ σημαντικώτερον πρόσωπον καὶ αἱ Θῆβαι ἠγοῦντο τοῦ Κοινοῦ —. Ὁ ἴδιος εἶναι ὁ ἐπισηφίζων· οὗτος δηλαδὴ εἰσήγαγε τὸ θέμα πρὸς συζήτησιν, ἐνῶ τὴν ὑπεράσπισίν του ἀνέλαβεν ὁ Ὠρώπιος. Ἦτο κατὰ ταῦτα τότε ὁ πρόεδρος τῆς συναρχίας.

Ἄλλὰ διατί, ἐνῶ ὑπάρχει ἀπειρία ψηφισμάτων τοῦ Κοινοῦ, ἐκδοθέντων μὴν Πανάμφ, δι' ὧν ἀπονέμεται ἡ προξενία καὶ λοιπαὶ συναφεῖς τιμαί, ἀναγράφεται δὲ εἰς ταῦτα μόνον τὸ ὄνομα τοῦ ἀρχοντος τοῦ Κοινοῦ — συχνάκις καὶ τῶν κατὰ πόλεις ἀρχόντων —, ἐπὶ τοῦ ἐν λόγῳ ψηφίσματος καὶ τῶν ὡς ἄνω δύο ἐκ Θηβῶν ἀπαριθμοῦνται καὶ τὰ ὀνόματα τῶν βοιωταρχῶν;

Αἱ Θῆβαι ἀντιπροσωπεύονται εἰς τὴν συναρχίαν μὲ ἓνα μόνον βοιωτάρχην. Τοῦτο, διότι τὰ πολεμικὰ πλήγματα, ἅτινα ἡ πόλις ὑπέστη, ἢ νέα κατάστασις, ὡς αὕτη διεμορφώθη ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τῶν Διαδόχων διὰ τῆς δημιουργίας νέων δυνάμεων ἐν Ἑλλάδι, περιώρισαν τὴν ἰσχὴν τῶν Θηβῶν καὶ ἠνύνησαν τὰς μικρότερας βοιωτικὰς πόλεις. Τὸ Κοινὸν κατὰ τὴν ἀναδιοργάνωσίν του περὶ τὰ τέλη τοῦ 4^{ου} αἰῶνος εἶχεν ἐπηρεασθῆ ἀπὸ τὰς πολιτικὰς συνθήκας τῆς ἐποχῆς. Εἰς τὴν ὑπὸ τὴν νέαν μορφήν τῆς συναρχίας αἱ Θῆβαι ἀντιπροσωπεύονται μὲ ἓνα μόνον βοιωτάρχην, ἐνῶ ἄλλαι μικρότεραι, αἱ ὁποῖαι ἄλλοτε εἶχον ἀπὸ κοινοῦ μὲ ἄλλας ἐν «μέρος», ὡς ἡ Χαιρώνεια, ἡ Ἀκραιφία, ἡ Θίσβη, ἔχουν δικαίωμα, κατὰ τὴν ἐπιγραφὴν μας, δι' ἴδιον ἐκάστη βοιωτάρχην.

εἶπομεν ἀνωτέρω, ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν βοιωταρχῶν εἰς τὰ περὶ τὸ 260 π. Χ. ἔτη ἀνήρχετο εἰς 8 καὶ ὅτι 4 κατάλογοι τούτων ἔχουν περισωθῆ. Ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν βοιωταρχῶν, νομίζω ὅτι σχετικὴ δύναται νὰ εἶναι καὶ ἐπιγραφὴ, μὲ τὴν ὁποίαν πολλοὶ ἔχουν ἀσχοληθῆ ἐνδιατρίψαντες κυρίως εἰς τὴν χρονικὴν περίοδον, ἀπὸ τὴν ὁποίαν προέρχεται. Ἐν SGDI 1636=SYLL.³ 519, ἐπιγραφῆ ἐξ Αἰγίου,

τιμῶνται διὰ προξενίας καὶ συναφῶν τιμῶν παρὰ τοῦ κοινοῦ τῶν Ἀχαιῶν ὄμηροι τῶν Βοιωτῶν καὶ τῶν Φωκέων. Οἱ ὄμηροι τῶν Βοιωτῶν, 8 τὸν ἀριθμὸν, κατάγονται ἐξ ἰσαριθμῶν βοιωτικῶν πόλεων. Μεταξὺ τῶν πόλεων αὐτῶν εἶναι αἱ 5 σπουδαιότεραι βοιωτικαί, ἧτοι Πλαταιαί, Τανάγρα, Θῆβαι, Ὀρχομενός, Θεσπιαί, αἱ ὁποῖαι εἰς τὴν συναρχίαν τῶν ἀφεδριατευόντων διέθετον κανονικῶς ἀνὰ ἓνα ἀντιπρόσωπον, ἐπὶ πλεόν ὁ Ὀρωπός, ἡ Κορώνεια καὶ ἡ Ἀλίαρτος. Μετὰ τούτους ἔπονται δύο Φωκεῖς, ὁ εἷς ἐκ Φανοτέως καὶ ὁ ἕτερος ἐξ Ἐλατείας, τῆς πρωτεύουσας τοῦ κοινοῦ τῶν Φωκέων. Καὶ εἰς τοὺς Βοιωτοὺς καὶ εἰς τοὺς Φωκεῖς ἐπισυνάπτεται καὶ τὸ ὄνομα πατρός:

Οὗτοι διετέλεσαν ὄμηροι καὶ φυσικὰ θὰ ἦσαν ἐκ τῶν πλεόν ἐξεχόντων εἰς τὰς πατρίδας των καὶ τὸ ἀντίστοιχον Κοινόν. Ποῖοι ἦσαν οἱ πιθανοὶ λόγοι, διὰ τοὺς ὁποίους οἱ ἄνδρες οὗτοι ἐλήφθησαν ὄμηροι, ὡς καὶ πότε τοῦτο συνέβη, ἐὰν δηλαδὴ ἔλαβε χώραν ἐπ' εὐκαιρία τῆς κατὰ τῆς Σπάρτης στρατείας Ἀντιγόνου τοῦ Δώσωνος καὶ τῶν συμμάχων του, ἐκτίθενται ὑπὸ HILLER ἐν SYLL.³ 519 καὶ SCHOBER, Phokis σ. 77: RE XX σ. 493.

Ἄλλ' οἱ ληφθέντες ὄμηροι δὲν κατάγονται ἐξ ὅλων τῶν βοιωτικῶν πόλεων, αἱ ὁποῖαι μετεῖχον τοῦ Κοινοῦ καὶ ἦσαν περίπου 20 (FUEYEL, Polybe σ. 265), προέρχονται ἐξ 8 μόνον. Οἱ ὄμηροι τῶν Φωκέων εἶναι δύο μόνον, καταγόμενοι ἐξ ἰσαριθμῶν πόλεων, ἐνῶ αἱ πόλεις αἱ μετέχουσαι τοῦ Κοινοῦ ἦσαν 22 (SCHOBER, Phokis σ. 20). Διατὶ ἐκεῖνος, ὅστις ἀπήτησε τοὺς ὀμήρους ἐκ τῶν δύο τούτων γειτονικῶν ἐθνῶν, ἠρκέσθη εἰς τὸν περιορισμένον ἀριθμὸν εἰδικῶς διὰ τοὺς Φωκεῖς εἰς δύο μόνον; Δὲν ὑπῆρχον περισσότεροι ἐπιφανεῖς ἄνδρες; Δὲν θὰ ἦτο σκοπιμότερον νὰ ληφθῶσιν ὄμηροι ἐξ ὅλων τῶν βοιωτικῶν καὶ τῶν φωκιῶν πόλεων, ἐὰν ἤθελε νὰ ἔχη εἰς χεῖράς του τὰς τύχας τοῦ κοινοῦ τῶν Βοιωτῶν καὶ τῶν Φωκέων;

Οἱ ὄμηροι τῶν Βοιωτῶν εἶναι ἴσοι κατ' ἀριθμὸν πρὸς τοὺς βοιωτάρχας τῆς ἐπιγραφῆς μας. Ἀντίστοιχοι πρὸς τοὺς βοιωτάρχας εἰς τὸ κοινὸν τῶν Φωκέων εἶναι οἱ στρατηγοὶ (IG IX 1, 98) ἢ οἱ φωκάρχαι. Ἐξ ὅσων γνωρίζομεν μέχρι τῶν μέσων τοῦ 3^{ου} π.Χ. αἰῶνος, τὴν ἀνωτάτην θέσιν εἰς τὸ Κοινὸν κατεῖχον οἱ στρατηγοί. Ἐκτοτε, καὶ μέχρι τοῦ τέλους τοῦ αἰῶνος ἀντικατεστάθησαν μὲ τοὺς φωκάρχας, τρεῖς τὸν ἀριθμὸν. Ἀλλὰ ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης οἱ φωκάρχαι ἀντικατεστάθησαν πάλιν διὰ τῶν στρατηγῶν, ἀγνώστου ἀριθμοῦ. Κατὰ τοὺς ὑστέρους αὐτοκρατορικοὺς χρόνους οἱ στρατηγοὶ παρεχώρησαν καὶ πάλιν τὴν θέσιν των εἰς τοὺς φωκάρχας¹. Ἡ ἐναλλαγὴ κατὰ ταῦτα στρατηγῶν καὶ φωκαρχῶν ἦτο συχνὴ καὶ δὲν δυνάμεθα νὰ εἴμεθα βέβαιοι, ὅτι κατὰ τὴν χρονικὴν περιόδον ἀπὸ τῶν μέσων μέχρι τέλους τοῦ 3^{ου} π.Χ. αἰῶνος τὴν ἀνωτάτην θέσιν εἰς τὸ Κοινὸν διετέλεσαν κατέχοντες συνεχῶς οἱ φωκάρχαι.

Κατὰ τὸν SCHOBER, Phokis σ. 78 «Diese Geiseln sollten den Achaeern die Treue der neuen Verbündeten verbürgen». Θὰ ἦτο πολὺ νὰ ὑποθέσῃ κανεὶς, ὅτι ὡς ὄμηροι ἐλήφθησαν αὐτοὶ οὗτοι οἱ ἀνώτατοι ἄρχοντες τῶν Βοιωτῶν καὶ

¹ BUSOLT - SWOBODA, Gr. Staatsk. σ. 1452 ἐξ.

τῶν Φωκέων, ἂν καὶ δὲν δυνάμεθα νὰ γνωρίζωμεν ἐπαρκῶς τὴν ψυχολογικὴν κατάστασιν τῆς ἐποχῆς, εἰς τὴν ὁποίαν ἔλαβε χώραν ἡ προᾶξις αὕτη. Ἐὰν πάντως ἐδόθησαν ὄμηροι κατὰ τὴν σύναψιν τῆς μετ' Ἀντιγόνου καὶ τῶν Ἀχαιῶν κατὰ τοῦ Κλεομένους συμμαχίας παρὰ τῶν Βοιωτῶν καὶ τῶν Φωκέων, ἡ προᾶξις αὕτη θὰ εἶχε τὸν ὑπὸ τοῦ Schöber δηλωθέντα σκοπόν. Διότι ἡ κυριαρχοῦσα καχυποψία λόγῳ τῆς ἐπιβουλῆς τῶν Αἰτωλῶν ἀπῆται μεγάλας ἐγγυήσεις διὰ νὰ ἐξασφαλισθῇ ἐμπιστοσύνη πρὸς τοὺς νέους συμμαχοὺς. Σχετικῶς πρβλ. τὰ παρὰ ΠΟΛΥΒΙΩΙ IV 9, 4, ἔνθα οἱ Ἀχαιοὶ ἐζήτησαν ἀπὸ τοὺς Μεσσηνίους τοὺς υἱοὺς των ὡς ὀμήρους, ἵνα οὕτω κρατήσωσι τούτους μακρὰν πάσης μετὰ τῶν Αἰτωλῶν συνεννοήσεως.

Ἐνδέχεται ἡ τύχη νὰ μᾶς χαρίσῃ προσεχῆ εὐρήματα, τὰ ὁποῖα νὰ ἐπιβεβαιώσουν τὴν ἀπλῆν ταύτην σκέψιν μου, ὡς καὶ τοιαῦτα, δι' ὧν νὰ καθορισθῇ ὁ κύκλος ἀντιπροσωπεύσεως τῶν μικροτέρων πόλεων εἰς τὴν συναρχίαν τῶν βοιωταρχῶν.

15 - 21.

Ἡμικυκλικὸν βᾶθρον λευκοῦ μαρμάρου (εἰκ. 9). Ἄνω καὶ κάτω φέρει προέχον γεῖσον πέριξ, τὸ ὁποῖον κατὰ τὴν δεξιὰν ὡς καὶ τὴν ὀπισθίαν ἄνω πλευρὰν ἔχει ἐκκρουσθῆ. Ἀπὸ τὸ δεξιὸν τῆς προσθίας πλευρᾶς ἱκανὸν τμήμα ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω ἔχει ἀποκοπῆ. Ἐπὶ τῆς ἄνω ὀριζοντίας πλευρᾶς, καὶ κατὰ τὸ δεξιὸν τῆς, τόρμος διὰ τὴν ἔνθεσιν μολύβδου θὰ συνεκράτει ὑπερκειμένην πλίνθον. Ὑψ. 080, πλάτ. 1 μ., πάχ. 050. Εὐρέθη παρὰ τὴν Κρήνην (Πρακτ. 1904 σ. 27, 1906 σ. 84).

Ἐπὶ τῆς προσθίας πλευρᾶς ὑπάρχουν κεχαραγμέναι 5 ἐπιγραφαί (εἰκ. 10), δύο δὲ ἐπὶ τῆς δεξιᾶς στενῆς (ὑπ' ἀριθ. 20.21).

Τὰ κείμενά των ἔχουν ὡς ἑξῆς:

15.

Θρασύλοχος Κηφισοδώρου Ἀ
ἀνέθηκε.

Λεωχάρης ἐπόησε.

16.

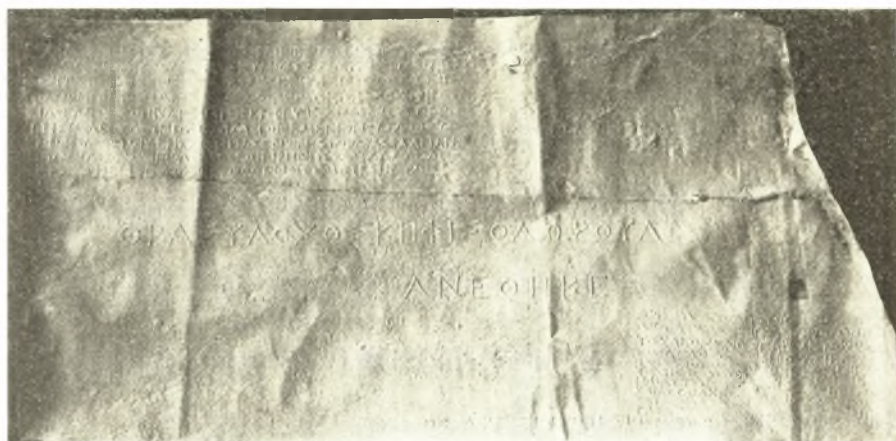
Μενεκράτης Ἀθηναίου εἶπεν. Ἐπειδὴ
Δημοκράτης ὁ ποιητὴς εὖνους ἐστὶ καὶ χρήσιμος
τεῖ πόλει καὶ τὸν θεὸν προαιρεῖται ἐγκωμιάζειν
διὰ ποιημάτων· δεδόχθαι τῷ δήμῳ Δημοκράτην
5 Φιλοκλέους Ἀθηναίου πρόξενον εἶναι καὶ εὐεργέτην
τῆς πόλεως Ὠρωπίων καὶ αὐτὸν καὶ ἐγγόνους αὐτοῦ·
καὶ εἶναι αὐτοῖς γῆς καὶ οἰκίας ἐνκτησιν καὶ ἀσφάλειαν
καὶ ἀσυλίαν καὶ πολέμου καὶ εἰρήνης καὶ τᾶλλα πάν
τα καθάπερ τοῖς ἄλλοις προξένοις καὶ εὐεργέταις.

17.

Σπίνδαρος Μενεστράτου εἶπε[ν· δεδόχθαι τῶι δήμωι]
 [προξένους εἶναι] τῆς πόλεως Ὀρωπ[ίων — — — —]
 καὶ Ἀρχέστρατον Ξένωνος Μακεδ[όνος καὶ αὐτοὺς καὶ ἐγγό]
 νους· καὶ εἶναι αὐτοῖς γῆς καὶ οἰκίας [ἐνκτησιν καὶ ἰσοτέ]
 5 λ[εια]ν καὶ ἀσφάλειαν καὶ ἀσλίαν [καὶ πολέμου καὶ εἰρήνης]
 οὔσης κα[ὶ] κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλα[τταν καὶ τᾶλλα πάντα]
 καθάπερ τοῖ[ς] ἄλλοις προξ[ένοις] [καὶ εὐεργέταις].

Εἰκ. 9. Πρὸσθία πλευρὰ τοῦ βᾶθρου ἐφ' οὗ αἱ ἐπιγραφαὶ 15-21.

Εἰκ. 10. Φωτογραφία ἐξ ἐκτύπου τῶν ἐπιγραφῶν 15-19.

18.

Φιλόνικο[ς]. ^{ca4} α ^{ca2} του εἶπεν· δεδόχθαι τῶι δήμωι πρόξενον εἶναι
 τῆς πόλεως Ὀρωπίων ΑΙ Σ · Ν · [Φ]ίλοστράτου Ἀχαιοῦν, αὐτὸν καὶ
 [ἐγγόνους καὶ εἶναι αὐτῶι] γῆς καὶ οἰκίας ἔ[νκ]τησιν καὶ ἰσοτέ

- λειαν καὶ ἀσυλίαν καὶ πολέμον καὶ εἰρήνης οὔσης καὶ κατὰ γῆν
 5 καὶ κατὰ θάλατταν καὶ τᾶλλα πάντα καθάπερ τοῖς ἄλλοις
 [π]ροξένοις καὶ εὐεργέταις.

19.

- Ἄριστων Νικοστράτου εἶπεν· ἐπειδὴ ^{ca 5-6} εὔνους]
 ὦν διατελεῖ τῆ πόλει Ὀρωπίων καὶ [τῶμ πολιτῶν]
 τοῖς δεομένοις παρέχεται χρεία[ς ἐμ παντὶ και]
 ρῶν· δεδόχθαι τῆ βουλευῆ καὶ τῶι δ[ήμωι ^{ca 5-6}]
 5 Τιμαράτου Ἀθηναῖον πρόξενον εἶναι κα[ὶ εὐεργέτην]
 τῆς πόλεως Ὀρωπίων αὐτὸν καὶ ἐγγό[νους· καὶ εἶ]
 ναι αὐτῶι γῆς καὶ οἰκίας ἔγκτησιν κα[ὶ ἀσφάλειαν]
 καὶ ἀσυλίαν καὶ πολέμον καὶ εἰρήνης κα[ὶ κατὰ γῆν καὶ]
 κατὰ θάλατταν καὶ τᾶλλα πάντα ὑπάρ[χειν αὐτῶι]
 10 καθάπερ καὶ τοῖς ἄλλοις προξένοις καὶ ε[ὐεργέταις]
 τῆς πόλεως γέγραπται.

20.

- [^{ca 10-12} Ξε]γοκρίτου εἶπεν· ἐπειδὴ Ἀντιμ. . . .
 [εὔνους ὦν] διατελεῖ καὶ χρήσιμος τῆ πόλει καὶ [τοῖς]
 [δεομένοις] τῶν πολιτῶν· δεδόχθαι τῶι δήμωι Ἀντι . . .
 . . . ^{ca 8-9} του Ἀθηναῖον πρόξενον εἶναι τῆς πόλεως [Ὀ]
 5 [ρωπίων] καὶ αὐτὸν καὶ ἐγγόνους· καὶ εἶναι αὐτῶι [γῆς]
 [καὶ οἰκ]ίας ἔγκτησιν καὶ ἰσοτέλειαν καὶ ἀσυλίαν
 [καὶ ἀσφά]λειαν καὶ πολέμον καὶ εἰρήνης καὶ κατὰ γῆν
 [καὶ κατὰ] θάλατταν καὶ τᾶλλα πάντα καθάπερ τοῖς
 [ἄλλοις π]ροξένοις.

21.

- [Πύθων Κα]λλιγείτονος εἶπεν· Ἐπειδὴ Ἰέρων Αἰνησιδήμου
 . . . ^{ca 7} . . . διατελεῖ εὔνους καὶ χρήσιμος ὦν τῆ πόλει·
 [δεδόχθα]ι τῶι δήμωι εἶναι αὐτὸν πρόξενον καὶ εὐερ
 [γέτην τ]ῆς πόλεως Ὀρωπίων καὶ αὐτὸν καὶ ἐγγόνους·
 5 [καὶ δεδό]σθαι αὐτῶι γῆς καὶ οἰκίας ἔγκτησιν καὶ ἀσφά
 [λειαν κ]αὶ ἀσυλίαν καὶ πολέμον καὶ εἰρήνης καὶ
 [κατὰ γῆ]ν καὶ κατὰ θάλατταν καὶ ἰσοτέλειαν
 [καὶ τὰ] ἄλλα πάντα καθάπερ τοῖς ἄλλοις προ
 [ξένοι]ς καὶ εὐεργέταις.

Τὸ βᾶθρον εἶχε προορισθῆ διὰ τὸ ἀνάθημα τοῦ Θερασυλόχου, υἱοῦ τοῦ Κη-
 φισοδώρου καὶ ἀδελφοῦ τοῦ ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 13 ἐπιγραφῇ Μειδίου¹. Εἶχε δὲ

¹ Περὶ τοῦ Θερασυλόχου ἰδὲ KIRCHNER, PA 7347: FIEHN, RE VI A 584.

κατασκευασθῆ τοῦτο ὑπὸ ἐνὸς τῶν περιφημοτέρων καλλιτεχνῶν τῆς ἐποχῆς, τοῦ ἐπίσης Ἀθηναίου¹ Λεωχάρους, ὅστις καὶ ἐνταῦθα ὑπογράφεται ἄνευ ὀνόματος πατρὸς καὶ ἐθνικοῦ².

Εἰς χρόνους μεταγενεστέρους ἐχαράχθησαν τὰ περὶ τὴν ἐπιγραφὴν τοῦ ἀναθήματος, ὡς καὶ ἐπὶ τῆς δεξιᾶς στενῆς τοῦ βάρου πλευρᾶς, τιμητικὰ ψηφίσματα.

Τὰ τρία τούτων, ὑπ' ἀριθ. 16. 17. 19, διὰ μεγαλυτέρων γραμμάτων, εἶναι δυνατὸν νὰ ἔχουν χαραχθῆ ἀπὸ τὸν ἴδιον τεχνίτην καὶ ἐπομένως νὰ εἶναι σύγχρονα. Τὸ ὑπ' ἀριθ. 18 δι' αἰσθητικῶς μικροτέρων γραμμάτων ἢ τὰ ἄλλα, δύναται νὰ εἶναι παλαιότερον. Ὅλα ἐν τούτοις θὰ ἐχαράχθησαν κατὰ τὸ τελευταῖον τοῦ 3^{ου} π. Χ. αἰῶνος τέταρτον. Ἡ χρονολόγησις αὕτη βασίζεται ἐπὶ τοῦ σχήματος καὶ τῶν μορφῶν τῶν γραμμάτων. Τὸ ο καὶ τὸ ρ, μικρότερα τῶν ἄλλων, εἶναι χαρακτηριστικὰ διὰ τὴν ἐποχὴν, ἐνῶ ἀντιθέτως τὸ α μὲ τὴν κατὰ τὸ μέσον ὀριζοντιάν καὶ ὄχι τεθλασμένην, δυσκόλως ἐντοπίζεται εἰς τὸν ἐπόμενον αἰῶνα. Μὲ τὰς παλαιογραφικὰς ἐνδείξεις συμφωνοῦν τὰ προσωπογραφικὰ δεδομένα, ἥτοι:

Ὁ Ἀρίστων Νικοστράτου τοῦ ὑπ' ἀριθ. 19 ψηφίσματος εὔρηται ὡς προτείνων καὶ ἐπὶ τῶν ψηφισμάτων ἐν IG VII 287. 288. 289 (= Ἀρχ. Ἐφημ. 1919 σ. 81 ἀριθ. 117). Τὸ τελευταῖον τούτων χρονολογεῖται ἀπὸ ἄρχοντος ἐν Κοινῷ Φιλοξένου, ἱερέως δὲ τοῦ Ἀμφιαράου Δημαινέτου. Ὁ ἄρχων Φιλόξενος τίθεται ἀπὸ τὴν BARRATT, ἔ.ἀ. σ. 115, εἰς τὰ ἔτη μεταξὺ 196-189 περίπου, ἀπὸ τὸν FEYEL, Polybe σ. 74, μεταξὺ 202-199 (:).

Ὁ Πύθων Καλλιγείτονος³ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 21 ψηφίσματος, ἀπὸ τοὺς πλέον δραστηρίους ἐκπροσώπους τῶν Ὀρωπίων εἰς τὴν βουλήν, εὔρηται ὡς προτείνων ἐπὶ τῶν ψηφισμάτων ἐν IG VII 333. 335. 338. 342. 348. 356. 357: Ἀρχ. Ἐφημ. 1892 σ. 33 ἀριθ. 67. Τὰ δύο πρῶτα τούτων χρονολογοῦνται ἀπὸ ἱερέως Μολόττου, ὅστις κατὰ τὴν BARRATT, ἔ.ἀ. σ. 114, ἦτο εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Ἀμφιαράου ἀρχομένου τοῦ 2^{ου} π.Χ. αἰῶνος.

Ὁ Μενεκράτης Ἀθηνάδου, τοῦ ὑπ' ἀριθ. 16 ψηφίσματος, δύναται νὰ εἶναι ὁ ἴδιος μὲ τὸν ἐπιψηφίζοντα Μενεκράτην ἐπὶ τῆς ἐν IG VII 307 ἐπιγραφῆς. Τὸ ψήφισμα τοῦτο χρονολογεῖται ἀπὸ ἄρχοντος τοῦ Κοινοῦ Ἀρτυλάου, ὅστις κατὰ τὴν BARRATT, ἔ.ἀ. σ. 114, ἦρξε κατὰ τὰ ἔτη μεταξὺ 196-189 περίπου, κατὰ τὸν FEYEL, ἔ.ἀ. σ. 74, μεταξὺ 202-199 (:).

Ὁ Σπίνδαρος Μενεστράτου, τοῦ ὑπ' ἀριθ. 17 ψηφίσματος, δύναται νὰ εἶναι ὁ

1 Ἐν προκειμένῳ φαίνεται ὀρθὴ ἡ γνώμη τοῦ LIPOLD, RE XII 1994 ἔξ., διότι ὁ χαράξας τὴν ἐπιγραφὴν ἐπὶ τῆς βάσεως τοῦ Γανυμήδου (IG XIV 1253) κατὰ τοὺς αὐτοκρατορικοὺς χρόνους θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ διαψευσθῆ ἀπὸ τοὺς συγχρόνους του, τοῦλάχιστον ὡς πρὸς τὴν πατρίδα τοῦ καλλιτέχνου.

2 Πρβλ. καὶ τὰς ὑπογραφὰς του ἐν IG II² 2825. 3829 (ὡς καὶ τὰς 4270. 4330. 4367. 4899 συμπληρωμένας. Ἐπ' εὐκαιρίᾳ θὰ πρέπει νὰ σημειωθῆ ὅτι, ἀφοῦ εἰς τὰς σφραγισμένας ὑπογραφὰς του ὁ Λεωχάρης προσθέτει ἐπόησε καὶ ὄχι ἐποίησε, εἶναι δὲ ἑλλιπῆς εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ἢ ἐν IG II² 4899 ἐπιγραφῆ, ὀφεί-

λει καὶ ἐκεῖ νὰ συμπληρωθῆ πρὸ ἀντι ποί), ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐπίσης οὕτως ὑπογράφεται. Οὗτος, ὡς γνωστόν, συνειργάσθη ἐν Ἀθήναις μετὰ τοῦ Σθένειδος διὰ τὴν κατασκευὴν οἰκογενειακοῦ μνημείου, τὸ ὁποῖον ἴστατο ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως, καὶ ἐπὶ τῶν σχετικῶν βάσεων σφύζονται ἀμφοτέρων αἱ ὑπογραφαί (IG II² 3829). Εἰς τὸ Ἀμφιάρειον συναντῶμεν καὶ τοὺς δύο ἐργασθέντας ὁμῶς χωριστά.

3 Ἀνήκεν εἰς ἐξέχουσαν ἐν Ὀρωπῷ οἰκογένειαν, ἧς τὸ γενεαλογικὸν δένδρον ἰδὲ παρὰ DITTENBERGER ἐν IG VII σ. 42. Ὁ ἴδιος εὔρηται ἀκόμη προτείνων ἐπὶ τῆς κατωτέρω ὑπ' ἀριθ. 23 ἐπιγραφῆς.

ἴδιος μὲ τὸν ὁμώνυμον ἱερέα τοῦ Ἀμφιαράου, γνωστὸν ἀπὸ τὰς ἐπιγραφὰς ἐν IG VII 340. 344. Κατὰ τὴν BARRATT, ἔ.ἀ. σ. 114, ὁ Σπίνθαρος διετέλεσεν ἱερεὺς κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 2^{ου} π.Χ. αἰῶνος. Εἰς τὰ τέλη τοῦ 3^{ου} αἰῶνος τοποθετεῖ καὶ ὁ KIRCHNER τὸ ἐν IG VII 344 ψήφισμα (PA 9819).

Ὁ πατὴρ τοῦ τιμωμένου ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 19 ψηφίσματι δύναται νὰ εἶναι πάππος τοῦ ἐπὶ τῆς ἐπιγραφῆς ἐν IG II² 2332 στίχ. 40, ἐκ τοῦ ἔτους 183/82, ἀναφερομένου. Τὸ ὄνομα Τιμάρατος ἀπαντᾷ εἰς τὰς δύο ταύτας περιπτώσεις μόνον, καθ' ὅσον γνωρίζω, ἐπὶ τῶν ἀττικῶν ἐπιγραφῶν.

Ὁ Ἀθηναῖος ποιητῆς Δημοκράτης, δύναται νὰ εἶναι ὁ ἴδιος, ἐὰν ἡ συμπλήρωσις ἐκεῖ εἶναι ἐπιτυχής, μὲ τὸν Δ[ημο(;)]κράτην, νικήσαντα εἰς τὰ Λήνια περὶ τὸ ἔτος 244. IG II² 2325 στίχ. 229.

22.

Κάθισμα ἀπὸ ἐξέδραν λευκοῦ μαρμάρου (εἰκ. 11). Τούτου ἐλλείπει μέγα μέρος τοῦ ἔρεισινώτου, ἔχουν δὲ ἐκκρουσθῆ τμήματα τῶν πλαγίων, ὡς καὶ τῆς προσθίας πλευρᾶς. Ἡ ἐπιφάνεια τῶν πλαγίων πλευρῶν, ὅπου αὕτη σφίζεται, εἶναι λεία. Σφζόμ. ὕψ. 050, πλάτ. 065, βάθ. 050. Μέγ. σφζόμ. ὕψ. τοῦ ἔρεισινώτου 0,09. Ἐπὶ τῆς προσθίας πλευρᾶς φέρει τὴν ἐπιγραφὴν:

[Κηφ]ισσόδ[ω]ρ[ος]
[Μει]δίου Ἀθη[αῖος]
[Ἀμφιαράω]

Εἰκ. 11. Τὸ ἀνάθημα τοῦ [Κηφ]ισσόδ[ω]ρ[ου] [Μει]δίου Ἀθη[αῖου].

Ἐν τῷ 3^ῳ στίχῳ δύναται νὰ εἶχε χαραχθῆ Ἀμφιαράω κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 13 ἢ ἀνέθηχε κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 15 ἐπιγραφὴν. Ὁ ἐνταῦθα ἀναγραφόμενος [Κηφ]ισσόδ[ω]ρ[ος] [Μει]δίου εἶναι υἱὸς τοῦ ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 13 ἐπιγραφῆς Μειδίου Κηφισοδώρου Ἀναγυρασίου. Οὗτος ἦτο ἤδη γνωστὸς καὶ ἀπὸ τὴν ἐπιγραφὴν ἐν IG II² 417 στίχ. 7, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἀναφέρεται, ὅτι «ἐλητούργησεν [ε]ὔταξις» κατὰ τὰ ἔτη μετὰ τὸ 330 π.Χ. Χαρακτηριστικὸν διὰ τὴν ἐποχὴν κατὰ τὴν

ὁποῖαν ἔκαμε τὸ ἀνάθημά του εἰς τὸ Ἱερὸν εἶναι, ὅτι τὸ ὄνομά του συνοδεύει τὸ ἐθνικὸν καὶ ὄχι τὸ δημοτικόν, ὡς συνέβη μὲ τὰ ἀναθήματα τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ θεοῦ του. Τοῦτο δηλοῖ, ὅτι ἐστήθη ἐκεῖ μετὰ τὸ ἔτος 322.

Τόπος εὐρέσεως δὲν ἀναφέρεται ὑπὸ τοῦ Λεονάρδου, ἀπόκειται ὅμως ἐγγὺς τῶν ἀνωτέρω δύο ἀναθημάτων, διὰ τὰ ὁποῖα ἀναφέρει, ὅτι εὐρέθησαν παρὰ τὴν Κρήνην, καὶ φαίνεται ὅτι καὶ τοῦτο ἐκεῖ εἶχεν εὐρεθῆ. Ἐκεῖ δηλαδὴ ἔνθα καὶ νῦν ἀπόκειται.

Εἰς τὴν σπουδαίαν λοιπὸν ταύτην θέσιν τοῦ Ἱεροῦ εἶχεν ἐκλέξει ἡ οἰκογένεια διὰ τὰ ἀναθήματά της χῶρον ἀνάλογον πρὸς τὴν οἰκονομικὴν εὐχέρειάν της.

23.

Τὸ ἄνω τμήμα τῆς στενῆς πλευρᾶς μεγάλου βάρθρου ἐκ λευκοῦ μαρμάρου. Ἄνω σφύζονται τμήματα τοῦ κυματίου, ὅπερ θὰ περιέθεε τὸ βάρθρον. Εἶναι μόνον ἀριστερᾶ ἀκέραιον. Σφζόμ. ὕψ. 028, σφζόμ. πλάτ. 028, μέγ. σφζόμ. πάχ. 013. Ἐπὶ τῆς κατενώπιον πλευρᾶς φέρει τὴν ἐπομένην ἐπιγραφὴν

[Π]ύθων Καλλιγείτονος εἶπεν· [δεδοχθαι τεῖ βουλει καὶ]
[τ]ῶι δήμωι Σωκρά[τ]ην Ἀντιδώ[ρου]..... πρόξενον εἶ
[ν]αι τῆς [πό]λεως Ὀρωπίων [καὶ αὐτὸν καὶ ἐγγόνους· καὶ εἶ]
[ναι] αὐ[τοῖς] γῆ[ς] καὶ οἰκ[ίας] ἔγκτησιν καὶ — — — —]
— — — — —

χρονολογουμένην ἐκ τῶν ἀρχῶν τοῦ 2^{ου} π. Χ. αἰῶνος. Τὸ σχῆμα τῶν γραμμάτων, τὸ α. λ.χ. μὲ τὴν κατὰ τὸ μέσον τεθλασμένην καὶ ὄχι ὀριζοντίαν, ἐντοπίζουσι τὴν ἐπιγραφὴν εἰς τὴν ἐποχὴν ταύτην.

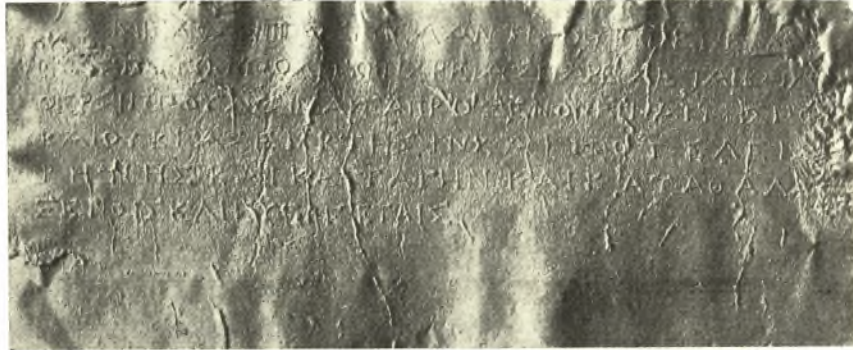
Αὕτη δὲν εἶναι γεγραμμένη στοιχηδόν· ὁ 1^{ος} καὶ 3^{ος} ἐν τούτοις στίχοι φαίνεται νὰ περιεῖχον ἀνὰ 43 ἕκαστος γράμματα. Ἐὰν καὶ ὁ 2^{ος} περιεῖχε τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν, τότε ἀπομένει διὰ τὸ ἐθνικὸν χῶρος 8 γράμματα, καὶ μεταξὺ ἐκείνων τὰ ὁποῖα δύνανται νὰ διεκδικήσωσι θέσιν εἶναι καὶ τὸ Ἀθηναῖος.

24.

Ἐπίμηκες βάρθρον μέλανος λίθου εἰς δύο τεθραυσμένον. Τούτου ἐλλείπει τμήμα τῆς δεξιᾶς στενῆς πλευρᾶς. Ἐπὶ τῆς ἄνω ὀριζοντίας πλευρᾶς φέρει δύο πολὺ βαθεῖς τόρμους, ὧν ὁ εἰς διὰ πόδα χαλκίνου ἀγάλματος. Ὑψ. 020, σφζόμ. πλάτ. 1.39 μ., πάχ. 083. Εὐρίσκεται πρὸ τῶν βάρθρων, ἐκεῖθεν τοῦ Γραφείου. Ἐπὶ τῆς κατενώπιον πλευρᾶς φέρει τὴν ἐν εἰκόνι 12 ἐπιγραφὴν

Μελ[ά]μπος Μελαντίχον εἶπεν. [Ἐπειδὴ — — — εὔνοους ὧν διατελεῖ τεῖ πόλει
Ἐκάστωι τῶν πολιτῶν χρείας παρέχεται καὶ λ[έγων] καὶ πράττων τὰ συμφέροντα·
δεδοχθαι τῶι δήμωι — — —]
Θερσίππου Λυσιμαχέα πρόξενον εἶναι τῆς πό[λεως] Ὀρωπίων καὶ αὐτὸν καὶ ἐγγόνους·
καὶ εἶναι αὐτοῖς γῆς]

καὶ οἰκίας ἔγκτησιν καὶ ἰσοτέλεια[ν καὶ ἀσυλίαν καὶ τὴν λοιπὴν ἀσφάλειαν πᾶσαν
καὶ πολέμου καὶ εἰ]
ρήνης καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλα[τταν καὶ τᾶλλα πάντα ὑπάρχειν αὐτοῖς καθάπερ
καὶ τοῖς ἄλλοις προ]
ξένοις καὶ εὐεργέταις.

Εἰκ. 12. Ὀρωπίων προξενία — — Θεοσίππου Λυσιμαχεῖ.

χρονολογουμένην ἀπὸ τοῦ δευτέρου τοῦ 3^{ου} π.Χ. αἰῶνος ἡμίσεος.

Ὁ τεχνίτης δὲν ἤρχισε τὴν χάραξιν τῶν γραμμάτων ἀπὸ τοῦ ἀριστεροῦ ἄκρον τοῦ λίθου, ἀλλὰ μετὰ ἀπὸ χώρον 026. Ὁ 1^{ος} πάλιν στίχος ἄρχεται δεξιώτερον τῶν ἄλλων κατὰ 4 γράμματα. Τὰ γράμματα δὲν εἶναι ἰσομεγέθη καὶ δὲν εἶναι ὠρισμένη ἢ ἀπόστασις τοῦ ἐνὸς ἀπὸ τὸ ἄλλο. Εἰς ἄλλους στίχους εἶναι περισσό-
τερα καὶ εἰς ἄλλους ὀλιγώτερα. Οὕτως ἐπὶ χώρου ἐπιγεγραμμένου 035 ὁ 2^{ος} στί-
χος περιέχει 32 γράμματα, ὁ 3^{ος} 33, ὁ 4^{ος} 26, ὁ 5^{ος} μόνον 23. Ὁ ἀριθμὸς
γραμμάτων κατὰ στίχον ποικίλλει ἀπὸ 76-83. Εἶναι ἐν τούτοις δυνατὸν λόγῳ
τῆς πολυμορφίας τῶν ἐξ Ἀμφιαρείου ψηφισμάτων νὰ ἀφαιρεθοῦν λέξεις ἐκ τοῦ
συμπληρωθέντος τμήματος τοῦ κειμένου.

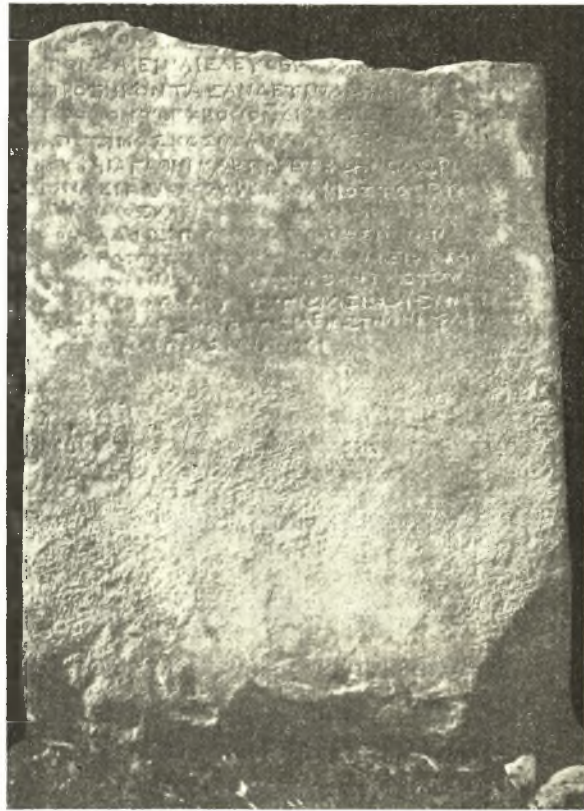
Ὁ προτείνων Μελ[ά]νπιπος Μελαντίχου εἶναι ἄγνωστος ἄλλοθεν.

25.

Πλάξ κυανοῦ μαρμάρου ἧς ἐλλείπει τὸ ἄνω μέρος. Σφζόμ. ὕψ. 045, πλάτ.
033, πάχ. 008. Ἐπὶ τῆς κατενώπιον πλευρᾶς φέρει ἐπιγραφὴν (εἰκ. 13), ἧς τὸ
κείμενον ἔχει οὕτω :

— — — — —
Μόσχον Φρ[υνίδας — — —]
τον καὶ εἶναι ἐλεύθερον μη[δενὶ μηδ]ἔν
προσῆκοντα· ἐὰν δέ τι πάθῃ Φρυνίδας
προτοῦ τὸν χρόνον διεξελθεῖν, ἐλεύθερο[ς]
5 ἀπίτω Μόσχος, οἷ ἂν αὐτὸς βούληται.
Τύχη ἀγαθῇ. Μάρτυρες: Ἀθηνόδωρος
Μνασικῶντος Ὀρώπιος, Βίοττος Εὐδίκου

- Ἀθηναῖος, Χαρίνος Ἀντιχάρμου Ἀθηναῖος,
 Ἀθηνάδης Ἐπιγόνου Ὠρώπιος, Ἴππων Αἰσχύ-
 10 λον Ὠρώπιος. Μόσχος Μοσχίωνος Ἰουδαῖος
 ἐνόπνιον ἰδὼν προστάξαντος τοῦ θεοῦ
 Ἀμφιαράου καὶ τῆς Ὑγιείας, καθὰ συνέταξε
 ὁ Ἀμφιάρως καὶ ἡ Ὑγιεία ἐν στήλῃι γράψαντα
 ἀναθεῖναι πρὸς τῷ βωμῷ.

Εἰκ. 13. Ἀπελευθερωτικὴ ἐπιγραφή ἐξ Ἀμφιαρείου.

Ἡ ἐπιγραφή, ἂν κρίνωμεν ἀπὸ τὸ σχῆμα τῶν γραμμάτων, δύναται νὰ χρονολογῆται ἀπὸ τοῦ πρώτου τοῦ 3^{ου} π.Χ. αἰῶνος ἡμίσεος καὶ εἶναι, καθ' ὅσον γνωρίζω, ἡ πρώτη τοῦ εἴδους τῆς ἐξ Ἀμφιαρείου, διότι ἄλλαι ἀπελευθερωτικαὶ δὲν εἶναι γνωσταὶ ἐκ τοῦ ἱεροῦ τούτου. Δὲν εἶναι δὲ τοῦ συνήθους τύπου, ἐκείνου δηλαδή κατὰ τὸν ὅποιον ὁ ἀπελευθερούμενος, ἀφοῦ πληρώσῃ τὸ ὀρισθὲν τίμημα καὶ ἀποκτήσῃ τὴν ἐλευθερίαν του, ὑποχρεοῦται νὰ παραμείνῃ πλησίον τοῦ κυρίου του, ἐφ' ὅσον οὗτος ζῇ καὶ μόνον μετὰ τὸν θάνατόν του θὰ εἶναι τελείως ἐλεύθερος. Ἐνταῦθα τὸ χρονικὸν ὄριον, κατὰ τὸ ὅποιον ὁ Μόσχος ὑπεχρεοῦτο, μετὰ τὴν καταβολὴν τοῦ τιμήματος, νὰ παραμείνῃ πλησίον τοῦ κυρίου του, ἦτο περιορισμένος. Θὰ ἦτο ἐν τούτοις ἐλεύθερος καὶ παντελῶς κύριος τοῦ ἑαυτοῦ του, ἐὰν πρὸ τοῦ χρονικοῦ τούτου ὁρίου ἀπέθνησκεν ὁ Φρυνίδας. Αὐτὸ τοῦλάχιστον φαίνεται

νά υποδηλοῦται μὲ τὴν φράσιν ἐὰν δὲ τι πάθῃ Φρυνίδας προτοῦ τὸν χρόνον διεξελθεῖν.

Ἡ ἐπιγραφή εἶναι κατὰ ταῦτα ὁμοία πρὸς τὴν ἐν FD III 3, 3, εἰς τὴν ὁποίαν τὸ χρονικὸν ὄριον, κατὰ τὸ ὁποῖον ἡ ἀπελευθερωθεῖσα ὑπεχρεοῦτο νὰ παραμείνῃ πλησίον τοῦ κυρίου της μετὰ τὴν καταβολὴν τοῦ τιμήματος εἶναι ἐπίσης καθωρισμένον. Ἐπὶ [τοῖσδε ἀπέδ]οτο Καλλικράτεια Ἀρισταγόρα Δελφίς [τῶι Ἀπό]λλωνι τῶι Πυ[θίω] σῶμ]α [γ]υναικεῖον, αἱ ὄνομα Νῦσα, τιμᾶς ἀργυρίου μῶν τριῶν, ἐφ' ᾗτε ἐλευθέρᾳ εἶμεν καὶ ἀνέφαπτος ἀπὸ πάντων τὸμ πάντα βίον

παραμεινάτω δὲ Νῦσα παρὰ Καλλικράτειαν ἔτεα ὀκτώ, ἐπεὶ δὲ κα παραμείνηται ἔτεα τὰ γεγραμμένα, ἐλευθέρᾳ ἔστω Νῦσα, κυριεύουσα αὐτοσαυτᾶς καὶ ποιέουσα ὁ κα θέλη. Ἐπὶ τῆς δελφικῆς ἐπιγραφῆς δὲν ἀναγράφεται τι θὰ ἀπογίνῃ ἡ Νῦσα, ἐὰν πρὸ τῆς παρελεύσεως τῶν 8 ἐτῶν ἀποθάνῃ ἡ Καλλικράτεια, τῆς ὁποίας κληρονόμοι ἐπίσης δὲν ἀναφέρονται.

Ἡ ἀπελευθέρωσις γίνεται κατ' ἐντολήν, δοθεῖσαν ἀπὸ ὑπνους ὑπὸ τοῦ Ἀμφιαράου καὶ τῆς Ὑγείας. Οἱ ἴδιοι θεοί, ὑπὸ τὴν ἐγγύησιν τῶν ὁποίων ἐγένετο ἡ ἀπελευθέρωσις, ὑπέδειξαν καὶ τὸν τόπον, εἰς τὸν ὁποῖον ὄφειλε νὰ στηθῇ ἡ στήλη ἡ περιέχουσα τὴν προᾶξιν τῆς ἀπελευθερώσεως, ἥτοι παρὰ τὸν βωμόν. Οἱ μάρτυρες εἶναι πέντε, τρεῖς κάτοικοι τοῦ Ὀρωποῦ καὶ δύο τῶν Ἀθηναίων. Τῶν τελευταίων ἡ συμμετοχὴ εἶναι περιέργως. Ὁ Ἀθηνόδωρος Μνασικῶντος εἶναι δυνατὸν νὰ ἦτο ἱερεὺς τοῦ Ἀμφιαράου.

Τὸ ὄνομα Φρυνίδας εὐρίσκομεν ἐπὶ ἐπιγραφῶν ἐκ Τανάγρας, IG VII 416. 452. 453. 669. Ἴππων Ὀρώπιος, ἄνευ ὀνόματος πατρός, εὔρηται ἐπὶ τῆς ἐν IG VII 303 στίχ. 72 ἐπιγραφῆς. Βίσιος Εὐδίκου τὸν δῆμον Γαργήτιος ἀπαντᾷ ἐπὶ τῆς ἐν IG II² 5919 ἐπιγραφῆς. Ἐπειδὴ αὕτη χρονολογεῖται ἐκ τοῦ 2^{ου} π. Χ. αἰῶνος, δύναται ὁ ἐπὶ τῆς ἐπιγραφῆς μας ἀναφερόμενος νὰ ἦτο πάππος του.

Μόσχος Μοσχίωνος Ἰουδαῖος. Ἐπὶ δελφικῆς ἐπιγραφῆς, χρονολογουμένης ἐκ τοῦ ἔτους 163/62 π. Χ. (= DAUX, Chronolog. L 36), εὐρίσκομεν καὶ ἄλλον ὁμοεθνή του, ὀνόματι Ἰουδαῖον, ὁ ὁποῖος ἔτυχεν ἐκεῖ ἀπελευθερώσεως, SGDI 2029. Εἰς τοὺς ἀσχολουμένους μὲ τὴν ἱστορίαν τοῦ λαοῦ τούτου ἐναπόκειται νὰ ἐρευνήσουν τοὺς λόγους τῆς ἐν τῇ κεντρικῇ Ἑλλάδι παρουσίας των.

26.

Στήλη λευκοφαίου μαρμάρου ἄνω ἐλλιπής. Μέγ. σφζόμ. ὕψ. 037, πλάτ. 030, πάζ. 008. Ἐπὶ τῆς κατενώπιον πλευρᾶς φέρει τὴν ἐπιγραφὴν (εἰκ. 14):

Νικάνδρος Κορυφίου εἶπεν. Ἐπειδὴ Εὐ
χάριστος εἶνους ὦν διατελεῖ τῇ
πόλει Ὀρωπίων καὶ ἰδίαι καὶ κοινῇ
τοῖς ἀεὶ δεομένοις τῶν πολιτῶν
5 χρεῖας παρέχεται καὶ λέγων καὶ π
ράττων τὰ συμφέροντα· δεδόχθαι τῶ[ι]
δήμωι Εὐχάριστον Χάρητος Ἀθην[αῖ]
[ο]ν πρόξενον εἶναι τῆς πόλεως Ὀρω

- 10 [π]ίων καὶ αὐτὸν καὶ ἐκγόνους· καὶ εἶνα[ι]
 [α]ὐτοῖς γῆς καὶ οἰκίας ἔγκτησιν καὶ ἰσ[ο]
 [τ]έλειαν καὶ ἀσφάλειαν καὶ ἀσυλίαν
 [καὶ πο]λέμου καὶ εἰρήνης καὶ κατὰ γῆν
 [καὶ κα]τὰ θάλατταν καὶ τὰ ἄλλα πά
 [ντα καθά]περ τοῖς ἄλλοις προξένοι[ς]
 [καὶ εὐεργέ]ταις.

Εἰκ. 14. Ὁρωπίων προξενία *Εὐχάριστος Χάρητος Ἀθηναῖοι*.

Ὁ προτείνων *Νίκανδρος Κορυφίου* εἶναι ἄγνωστος ἄλλοθεν. Γνωστὸς ὅμως τυγχάνει ὁ διὰ τοῦ ψηφίσματος τιμώμενος Ἀθηναῖος *Εὐχάριστος Χάρητος* τὸν δῆμον Ἀφιδναῖος. Οὗτος διετέλεσε πρόεδρος ἐπὶ Λυσιάδου ἐν Ἀθήναις ἄρχοντας, ἦτοι κατὰ τὸ ἔτος 241/40 π. Χ. IG II² 775 στίχ. 31 (=MERITT-PRITCHETT, Chronolog. σ. XXIII: DINSMOOR, Hesperia XXIII, 1954, σ. 315). Περὶ τοῦ γεναλογικοῦ τοῦ δένδρου ὄρα KIRCHNER, PA 6144. 6145. Ἡ ἐπιγραφή μας κατὰ ταῦτα χρονολογεῖται ἀπὸ τῶν μέσων τοῦ 3^{ου} π.Χ. αἰῶνος.

Β' ΕΝΕΠΙΓΡΑΦΑ ΒΑΘΡΑ

27.

Τετραγωνικὸν βάθρον φαιοῦ τιτανολίθου. Ἐλλεῖπει ἡ ὀπισθία δεξιὰ γωνία. Ἐπὶ τῆς ἄνω ὀριζοντίας πλευρᾶς ὑπάρχουν τρεῖς ἐπιμήκεις τόρμοι. Ὑψ. 0,30, πλάτ. 0,72, βάθ. 0,61. Ἡ ἐπ' αὐτοῦ ἐπιγραφή (εἰκ. 15)

Ἐξένιπος Ἐθελοκράτους
 ἀνέθηκεν

Εικ. 15. Ἐνεπίγραφον βάθρον ἐξ Ἀμφιαρείου.

χρονολογείται ἀπὸ τοῦ τρίτου τοῦ 4^{ου} π. Χ. αἰῶνος τετάρτου.

Εἰς τὸν 1^{ον} στίχον ὁ χαρακτὴρ παρέλειψε τὸ προσγεγραμμένον ἰῶτα.

Ὁ Εὐξένιππος Ἐθελοκράτους, τὸν δῆμον Λαμπρεῦς, διετέλεσε τριήραρχος καὶ ὡς τοιοῦτος ἀναφέρεται ἐπὶ τῆς ἐν IG II² 1623^a στίχ. 10 ἐπιγραφῆς χρονολογουμένης ἀπὸ τοῦ ἔτους 333/32 π. Χ. Ἐπὶ τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος βάθρου παρελείφθη τὸ δημοτικὸν ἢ ἐθνικόν. Καὶ χρονολογείται μὲν ἡ ἐπιγραφή ἀπὸ τῆς χρονικῆς περιόδου μεταξὺ 338–322 π. Χ., κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ Ὄρωπος διετέλει ὑπὸ τοὺς Ἀθηναίους, πλὴν ἡ παράλειψις τοῦ δημοτικοῦ δὲν δικαιολογεῖται παρὰ μόνον ἴσως εἰς ἣν περιπτώσιν θὰ δεχθῶμεν καὶ ἄλλον ἐνεπίγραφον ἐπὶ τοῦ βάθρου λίθου.

28.

Μεσαία πλάξ βάθρου ἐκ λευκοῦ μαρμάρου. Ἐπὶ τῆς ἄνω ὀριζοντίας πλευρᾶς ἔχει τόρμον ποδῶς καὶ ἄλλον δι' ἀντικείμενον στρογγύλου σχήματος. Ἐπὶ τῆς ἀντιστοίχου κάτω πλευρᾶς ὑπάρχουν δύο ἄλλοι τόρμοι διὰ τὴν ἔγχυσιν μολύβδου. Ἐλλείπει ἡ ὀπίσω δεξιὰ γωνία. Ὑψ. 023, πλάτ. 070, βάθ. 086. Ἐπὶ τῆς προσθίας πλευρᾶς ἡ ἐπιγραφή:

...ὠνδης Δημοφῶντος
[τὴ]ν μητέρα Πυθόκλεαν Ἀμεινίου
Ἀμφιαράωι.

Χρονολογείται ἀπὸ τοῦ 4^{ου}/3^{ου} π. Χ. αἰῶνος.

29.

Βάθρον φαιοῦ τιτανολίθου ἔλλιπες δεξιᾶ καὶ ὀπίσω. Ἐπὶ τῆς ἄνω ὀριζοντίας πλευρᾶς ὑπάρχει τόρμος στρογγύλου σχήματος ἐνέχων μολύβδον. Ὑψ. 033, σφζόμ. πλάτ. 034, σφζόμ. πάγ. 044. Ἐπὶ τῆς προσθίας πλευρᾶς ἔχει χαραχθῆ ἡ ἐπιγραφή

Δημήτριος — —
Ἀπολλ[ωνιάτης]

γράμμασι τοῦ πρώτου πιθανῶς τοῦ 3^{ου} π. Χ. αἰῶνος ἡμίσεος.

Τὰ γράμματα τοῦ δευτέρου ἔχουν χαραχθῆ ἀραιότερον ἢ τὰ τοῦ 1^{ου} στίχου.

30.

Ἐπίμηκες βάθρον λευκοῦ μαρμάρου. Ἐπὶ τῆς ἄνω ὀριζοντίας πλευρᾶς ὑπάρχει μέγα ἀπίοσχημον λάξευμα διὰ τὴν ἔνθεσιν τῆς πλίνθου μαρμαρίνου ἀγάλματος. Ἐλλείπει τὸ ἄνω καὶ μέσον τμήμα τῆς προσθίας πλευρᾶς. Ὑψ. 023, πλάτ. 077, πάχ. 043.

Ἡ ἐπιγραφή ἐπὶ τῆς προσθίας πλευρᾶς

Θερσέας Κηφισο[. ca 5. Ἀμφι]αράωι

δύναται νὰ χρονολογηθῆ ἀπὸ τοῦ πρώτου τοῦ 3^{ου} π. Χ. αἰῶνος ἡμίσεος.

I^o ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ

31.

Πλάξ λευκοῦ τιτανολίθου ἑλλιπῆς δεξιᾶ. Ὑψ. 057, πλάτ. 036, πάχ. 014. Φέρει τὴν ἐπιγραφὴν:

Ἀρ[ι]στομαχ[-]

Ἐπικράτο[υ]

ἢ *Ἐπικράτο[υς]*. 2^{ος} - 1^{ος} π.Χ. αἰών.

32.

Πλάξ λευκοῦ τιτανολίθου, ἣς ἐλλείπει τὸ ἄνω μέρος. Ὑψ. 082, πλάτ. 040, πάχ. 008. Ἡ ἐπιγραφή εἰς τὸ ἄνω μέρος τῆς πλακῶς

Ἀριστορικ[-]

Ἀριστοβούλ[ου]

δύναται νὰ χρονολογηθῆ ἐκ τοῦ 2^{ου}-1^{ου} π.Χ. αἰῶνος.

33.

Στήλη λευκοῦ μαρμάρου μετ' ἀετώματος, οὔτινος ἔχει ἐκκρουσθῆ ἢ κορυφή. Σφζόμ. ὕψ. 078, πλάτ. ἄνω 035 κάτω 037, πάχ. 008. Ἡ ἐπιγραφή

Ἀρκέσιλα

Εὐαίοντος

χρονολογεῖται ἀπὸ τοῦ 3^{ου} π.Χ. αἰῶνος.

34.

Πλάξ ἐγχωρίου φαιοῦ τιτανολίθου εἰς δύο τεμάχια. Ἄνω λήγει εἰς ὄξύ. Ὑψ. 056, πλάτ. 034, πάχ. 009. Ἡ ἐπιγραφή

Αὐτοκράτης

Χαιρεστράτου

δύναται νὰ χρονολογηθῆ ἀπὸ τοῦ 3^{ου}-2^{ου} π.Χ. αἰῶνος.

35.

Ἐπιταφία στήλη λευκοῦ μαρμάρου μετὰ ἀετώματος, ἀκεραία. Ὑψ. 1 μ., πλάτ. 033, πάχ. 010. Εἰς τὸ ἄνω μέρος ἡ ἐπιγραφή

*Δαμοξένα
Κανθαρίωνος
χρηστή*

θὰ ἐχαράχθη κατὰ τὸν 2^{ον} π.Χ. αἰῶνα.

36.

Ἐπιταφία πλάξ ἐκ φαιοῦ τιτανολίθου, ἀκεραία. Ὑψ. 048, πλάτ. 046, πάχ. 006. Τὸ ὄνομα τοῦ ταφέντος καὶ τοῦ πατρός του

*Εὔβιος
Μικαλίωνος*

ἐχαράχθησαν μετὰ περισσῆς ἐπιμελείας κατὰ τὸν 1^{ον} π.Χ. - 1^{ον} μ.Χ. αἰῶνα.

37.

Στήλη λευκοφαιῖου τιτανολίθου μετὰ ἀετώματος, οὔτινος ἐλλείπει τὸ πλεῖστον. Ὑψ. 047, πλάτ. 039, πάχ. 010. Ὑπὸ τὸ ἀέτωμα δύο μεγάλοι ῥοδάκες καὶ ὑπὸ τούτους ἐν ἐγκοίλῳ τετραγώνῳ ἢ παράστασις: Γυνὴ καθημένη συνάπτει τὴν χεῖρα μὲ ἄλλην πρὸ αὐτῆς ἰσταμένην. Τῶν μορφῶν ἐλλείπει τὸ κάτω ἀπὸ τοῦ μέσου περι-
που τῶν κνημῶν. Ἐπὶ τοῦ χώρου μεταξὺ τῶν ῥοδάκων καὶ τοῦ ἐγκοίλου τετραγώ-
νου ἔχει χαραχθῆ ἡ ἐπιγραφή:

*Εὐπορία Εὐπό
ρον Ὀρωπία*

2^{ος} περίπου π.Χ. αἰών.

38.

Πλάξ φαιοῦ τιτανολίθου ἀπολήγουσα ἄνω εἰς ὄξύ, ἀκεραία. Ὑψ. 058, πλάτ. 030, πάχ. 007. Εἰς τὸ ἄνω μέρος φέρει τὴν ἐπιγραφήν:

*Ζωῖλος
Φιλοστράτου*

3^{ος} - 2^{ος} π.Χ. αἰών.

39.

Τμήμα περιφερικοῦ λευκοῦ μαρμάρου πανταχόθεν ἐλλιπές. Σφωζομένη διάμε-
τρος 021, μέγ. σφζόμ. ὕψ. 012. Τὸ ὄνομα τῆς θανούσης

*Ζωσίμα
Ὀρωπία*

θὰ ἐγράφη κατὰ τὸν 2^{ον} - 1^{ον} π.Χ. αἰῶνα.

40.

Πλάξ λευκοῦ τιτανολίθου. Ἡ ὀπισθία ὄψις τῆς ἀφέθη εἰς ἣν κατάστασιν περιόπου ἐξήλθε τοῦ λατομείου. Ἡ προσθία ἐπελεκήθη ἀπλῶς καὶ μόνον στενὴ λωρὶς κατὰ τὸ ἄνω μέρος ἐλειάνθη διὰ τὴν ἐγγάραξιν τῆς ἐπιγραφῆς:

Θεόδωρος

3ος-2ος π.Χ. αἰών.

41.

Πλάξ λευκοῦ τιτανολίθου εἰς τρία τεμάχια ἀρμόζοντα ἐπ' ἀλλήλων. Ὑψ. 075, πλάτ. 0375, πάχ. 011. Ἡ ἐπιγραφή

Θεοκλῆς

Ἀριστοκλέους

θὰ ἐχαράχθη κατὰ τὸν 2^{ον}-1^{ον} π.Χ. αἰώνα.

42.

Πλάξ λευκοῦ μαρμάρου, ἀριστερᾷ ἐλλειπῆς. Ἄνω φέρει ἐκτύπους δύο κλάδους ἐλαίας ὀριζοντίως διατεταγμένους καὶ μὲ ἐφαπτομένας τὰς κορυφὰς των, σύμβολον πιθανῶς νίκης τοῦ ταφέντος εἰς ἀγῶνας. Ὑψ. 1 μ., πλάτ. 040, πάχ. 006. Ὑπὸ τοὺς κλάδους ἡ ἐπιγραφή

Θ]εοκύδης

Τι]μοκ --

χρονολογεῖται ἀπὸ τοῦ 3^{ου}-2^{ου} π.Χ. αἰῶνος. Ὁ Θεοκύδης δύναται νὰ ταυτισθῇ μὲ ἓνα τῶν ἀναφερομένων ἐπὶ τῶν ἐν IG VII 3498 στίχ. 41, 4262 στίχ. 1 ἐπιγραφῶν.

43.

Στήλη λευκοῦ μαρμάρου μετὰ γείσου εἰς τὸ ἄνω μέρος. Ἐλλεῖπει τὸ κάτω. Ὑψ. 021, πλάτ. 024, πάχ. 0055. Ἐπὶ ταύτης ἡ ἐπιγραφή:

Κάλλων

Κάλλωνος

2^{ος}-3^{ος} μ.Χ. αἰών.

44.

Πλάξ λευκοῦ μαρμάρου ἀκεραία. Ὑψ. 050, πλάτ. 028, πάχ. 004. Εἰς τὸ ἄνω μέρος φέρει τὴν ἐπιγραφὴν:

Νίκων

Ἰέρωνος

2^{ος}-3^{ος} μ. Χ. αἰών.

45.

Στήλη φαιοῦ μαρμάρου μετ' ἀετώματος καὶ ἀκρωτηρίων. Ὑπὸ τὸ ἀέτωμα δύο

ῥόδακες. Ἐλλείπει τὸ κάτω λοξῶς ἐξ ἀριστερῶν ἀποκοπέν, ὡς καὶ τὸ ἥμισυ τοῦ ἀριστεροῦ ῥόδακος. Μέγ. σφζόμ. ὕψ. 035, πλάτ. 025, πάχ. 008. Ὑπεράνω τῶν ῥοδάκων ἡ ἐπιγραφή:

*᾽Ονασίμα
᾽Εστιαίου*

2^{ος} – 1^{ος} π.Χ. αἰών.

46.

Στήλη φαιοῦ τιτανολίθου ἀπολήγουσα ἄνω εἰς ὄξύ. Ὑψ. 056, πλάτ. 032, πάχ. 006. Εἰς τὸ ἄνω μέρος ἡ ἐπιγραφή:

*Παράμονος
Λυκόφρονος*

3^{ος} π.Χ. πιθανῶς αἰών.

47.

Στήλη λευκοῦ μαρμάρου μετ' αἰτώματος καὶ ἀκρωτηρίων. Ὑπὸ τὸ αἰτώμα δύο ῥόδακες. Ἐλλείπει ὀλίγον τοῦ κάτω μέρους καὶ τὸ μέσον τῶν ἀκρωτηρίων. Σφζόμ. ὕψ. 070, πλάτ. 038, πάχ. 008. Ὑπεράνω τῶν ῥοδάκων ἡ ἐπιγραφή:

*Σωτηρίχα
Μενεκλέους*

2^{ος} – 1^{ος} π.Χ. αἰών.

48.

Στήλη λευκοῦ μαρμάρου μετ' αἰτώματος, ἀκεραία. Ὑψος ἀπὸ τοῦ μέσου τοῦ αἰτώματος 078, πλάτ. 037, πάχ. 009. Ὑπὸ τὸ αἰτώμα ἡ ἐπιγραφή:

Σωφρόνα

2^{ος} π.Χ. πιθανῶς αἰών.

49.

Τετραγωνικὴ πλάξ λευκοῦ τιτανολίθου, ἧς ἐλλείπει τὸ ἀριστερὸν διαγωνίως ἐκ τῶν ἄνω ἀποκοπέν. Τὸ δεξιὸν ἔχει ἐκκρουσθῆ κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν. Ὑψ. 0295, σφζόμ. πλάτ. 030, πάχ. 0195. Ἐπὶ ταύτης ἔχει χαραχθῆ ἡ ἐπιγραφή (εἰκ. 16):

*Τάνα[ος]
[Π]ύρρο[υ]
[Μα]κεδ[ών]*

Εἰκ. 16. Ἐπιτύμβιος ἐπιγραφή ἐξ ᾽Αμφιαρείου.

2^{ος} – 1^{ος} π.Χ. αἰών. Τὸ ὄνομα *Τάνα[ος]* ἀπαντᾷ διὰ πρώτην, καθ' ὅσον γνωρίζω, φοράν. Πρόκειται περὶ δ ἀήχου;

50.

Στήλη λευκοῦ τιτανολίθου, κάτω ἐλλιπής. Ἄνω ἀπολήγει εἰς ὄξύ. Σφζόμ. ὕψ. 045, πλάτ. 027, πάχ. 004. Ἐπὶ ταύτης ἡ ἐπιγραφή:

Τιμὸν
Ξένωνος

2^{ος} – 1^{ος} π.Χ. αἰών.

51.

Πλάξ λευκοῦ μαρμάρου, ἥς ἐλλείπει τμημα ἄνω. Σφζόμ. ὕψ. 063, πλάτ. 043, πάχ. 020. Φέρει τὴν ἐπιγραφὴν:

Φιλιστίδ[ης]
Θεοκύδο[υ]

3^{ος} π.Χ. πιθανῶς αἰών.

52.

Πλάξ λευκοῦ τιτανολίθου, ἀκεραία. Ὑψ. 063, πλάτ. 038, πάχ. 007. Ἡ ἐπιγραφή

Φίλων
Διδυμάρχου

δύναται νὰ χρονολογητῆ ἀπὸ τῶν μέσων τοῦ 3^{ου} π.Χ. αἰῶνος.

Εἰς IG XII 9, 912

Τὴν ἐπιγραφὴν ταύτην ἀποκειμένην εἰς τὸ Μουσεῖον Χαλκίδος ἐδημοσίευσεν κατὰ πρῶτον ὁ Γ. ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ἐν Ἀρχ. Ἐφημ. 1907 σ. 22 ἀριθ. 5, εἶτα δὲ ὁ Ziebarth μετὰ τῶν καταλόγων τῆς Χαλκίδος. Τόπος εὐρέσεώς της δὲν ἀναφέρεται, τρία ἐν τούτοις τῶν ἐπὶ ταύτης ἀναγεγραμμένων ἀτόμων ἀπαντοῦν ἐπὶ τῶν ἐπιγραφῶν τοῦ Ἀμφιαρείου ὁμοῦ μετὰ τῶν ὀνομάτων πατρὸς, ἦτοι:

Στ. 6. *Νειάνδρος Νειανδρ[ίδου]* (ἀντὶ *Νειάνδρ[ου]* τῶν ἐκδοτῶν).

Στ. 7. *Δεάρχος Διμ[ν]αίου* (ἀντὶ *Μιλ[τ]ιαίου* τοῦ Ziebarth, *Ἀμναίου* τοῦ Παπαβασιλείου)

Στ. 8. *Νικάνδρος Κορυφίου* (ἀντὶ *[Κο]υφίου* τοῦ Παπαβασιλείου).

Ὁ πρῶτος τούτων ἀπαντᾷ ὡς προτείνων ἐπὶ τῆς ἐν IG VII 298 ἐπιγραφῆς, ἡ ὁποία χρονολογεῖται ἀπὸ ἄρχοντος τῶν Βοιωτῶν Διονυσίου, ἦτοι ἀπὸ τῶν ἐτῶν πρὸ τοῦ 203 π.Χ.

Τὸν *Δεάρχον Διμναίου* εὐρίσκομεν ἐπίσης προτείνοντα ἐπὶ τῆς ἐν IG VII 328 ἐπιγραφῆς, χρονολογουμένης ἀπὸ τοῦ τελευταίου τοῦ 3^{ου} π.Χ. αἰῶνος τετάρτου.

Ὁ *Νικάνδρος Κορυφίου* τέλος εὑρῆται ἐπὶ τῆς ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. 26 ἐπιγρα-

φῆς, χρονολογούμενης ἀπὸ τῶν μέσων περίπου τοῦ 3^{ου} π. Χ. αἰῶνος.

Τὴν ἐπιγραφὴν ταύτην, φέρουσιν ἀριθμὸν εὐρετηρίου Χαλκίδος 266α, ἐμελέτησα κατὰ πρόσφατον μετάβασίν μου ἐκεῖσε, καὶ πλὴν τῶν ἀνωτέρω ἀναγνώσεων, ἔχω νὰ παρατηρήσω, ὅτι αὕτη ἐχρονολογήθη ὡς προερχομένη ἀπὸ τὰς ἀρχὰς τοῦ 3^{ου} π. Χ. αἰῶνος, καὶ ἐφ' ὅσον ὁ 5^{ος} στίχος συμπληροῦται εἰς ἀρχοντος ἐν Ὀν[χησιῶι], ἀπὸ τὴν χρονικὴν περίοδον μεταξὺ 308 - 304 π. Χ. Καὶ ὅσον μὲν ἀφορᾷ εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ στίχου, αὕτη ἔχει καλῶς, καὶ πρὸς μίαν πρῶτον χρονολόγησιν συνάδουν αἱ μορφαὶ τῶν γραμμάτων. Διαλεκτικοὶ ἐπὶ πλέον τύποι καθιστοῦν ἀπίθανον τὴν ἐξ Ὀρωποῦ προέλευσίν της, ἐνῶ ἡ χρονικὴ ἀπόστασις ἀπαγορεύει τὴν ταύτησιν τῶν ἐπὶ ταύτης ὡς ἄνω ἀτόμων μὲ τοὺς γνωστούς μας Ὀρωπίους. Ἡ λοιπὸν πρόκειται περὶ προγόνων τῶν ἀναγεγραμμένων εἰς ἐπιγραφὴν ἄλλης πόλεως ἢ Εὐβοέων φερόντων τὰ ἴδια ὀνόματα. Ἐν προκειμένῳ πρβλ. τὴν περίπτωσιν τοῦ *Βιότου Εὐβίου* Ὀρωπίου, Ἀρχ. Ἐφημ. 1925/26 σ. 14 ἀριθ. 130 στίχ. 2, καὶ *Βιότου Εὐβίου* Ἐρετριέως Βουδιόθεν, IG XII 9, 240 στίχ. 49, καὶ *Βιότου Εὐβίου* Ἐρετριέως Ὀρωπόθεν, IG XII 9, 249B στίχ. 108. Εἶναι γνωστὸν ἄλλωστε, ὅτι εἰς τὴν Ἐρέτριαν ἀπαντῶμεν συχνὰ εἰς περισσοτέρους τοῦ ἑνὸς δήμους ἄτομα φέροντα τὸ ἴδιον ὄνομα καὶ ὄνομα πατρὸς. Πρβλ. W. WALLACE, *Hesperia* XVI, 1947, σ. 116.

ΜΑΡΚΕΛΛΟΣ Θ. ΜΙΤΣΟΣ